

O B E C B A Ď A N

PROGRAM ROZVOJA

**Program hospodárskeho a sociálneho
rozvoja**

Programovacie obdobie: roky 2015 – 2020

Rok 2015

OBSAH

1	Úvod	4
1.1	Zámer spracovania PHSR	5
1.2	Harmonogram spracovania PHSR.....	7
1.3	Východiskové koncepčné dokumenty	8
1.4	Hodnotenie predchádzajúceho PHSR obce	10
2	Analytická časť	13
2.1	Analýza vnútorného prostredia	14
2.1.1	Základná charakteristika obce	14
2.1.2	História obce	14
2.1.3	Prírodné pomery	17
2.2	Hospodárske využitie územia	20
2.3	Životné prostredie	20
2.3.1	Ovzdušie	20
2.3.2	Ochrana vôd	21
2.3.3	Odpady	21
2.4	Demografia	21
2.4.1	Vekové kategórie	22
2.4.2	Prírodný prírastok	22
2.4.3	Vierovyznanie	23
2.4.4	Národnostné zloženie	24
2.4.5	Úroveň dosiahnutého vzdelania	24
2.4.6	Miera nezamestnanosti	25
2.4.7	Kultúrno-spoločenský život v obci	25
2.5	Bytová otázka	27
2.6	Ekonomika	28
2.7	Vybavenosť obce	30
2.8	Analýza externého prostredia	31
2.9	Zhodnotenie súčasného stavu územia	33
2.10	Analýza projektovej pripravenosti	37
3	Strategická časť	40
3.1	Vízia rozvoja územia obce	40
3.2	Strategický cieľ	43
4	Programová časť	45

4.1	Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám	45
4.2	Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov	47
5	Realizačná časť.....	52
5.1	Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii	52
5.2	Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR	52
5.3	Stručný popis komunikačnej stratégie	53
5.4	Systém monitorovania a hodnotenia	53
6	Finančná časť	57
6.1	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	57
6.2	Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov	57
6.3	Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania	59
7	Záverečná časť	61
8	Prílohy	
8.1	Zoznam skratiek použitých v PHSR	
8.2	Formulár dotazníka	
8.3	Súpis vyhodnotenia dotazníkov	
8.4	Foto zo stretnutí	

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baďan na roky 2015-2020 s výhľadom do roku 2025“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. PHSR je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Prostredníctvom PHSR obce Baďan sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu sféru.

Zámerom obce Baďan je využívať svoju geografickú polohu a prírodné krásy Chránenej oblasti Štiavnických vrchov pre rozvoj cestovného ruchu, rozvoj podnikania a hospodársky rast za podmienok trvale udržateľného rozvoja v kontexte zachovania kultúrnych tradícií a zvykov. V záujme obce je budovať kvalitnú infraštruktúru ponúkajúcu komunikačné, informačné a verejné služby na primeranej úrovni a tiež zlepšiť spoluprácu verejného, podnikateľského i neziskového sektora a obyvateľov obce.

PHSR je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti. Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č.309/2014 Z.z., ktorý ukladá obciam povinnosť spracovať Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako nástroja, pomocou ktorého sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. PHSR je dôležitou podmienkou pre získavanie externých zdrojov, napríklad z EÚ, štátneho rozpočtu a pod., nakoľko možnosť žiadať o nenávratný finančný príspevok z týchto zdrojov je podmienená dokladovaním súladu projektového zámeru s prioritami schváleného PHSR obce.

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baďan na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Banská Štiavnica, obec Baďan
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHSR:	15.12.2015
Dátum platnosti:	31.12.2025
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	01.01.2016

Zdroj: vlastné spracovanie

1.1. Zámer spracovania PHSR

PHSR obce bol spracovaný na základe potrieb obce Baďan.

Zámer spracovania PHSR																							
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baďan na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025																						
Forma spracovania	Spracovanie PHSR bude vykonávať obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov.																						
Riadenie procesu spracovania	<p>Proces spracovania bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, v ktorom bude mať vedúcu úlohu starostka obce Baďan pani RNDr. Ľubica Kuková. Asistovať pri spracovaní PHSR budú experti z externého prostredia – Janka Bačíková a Mgr. Drahomíra Priberová, ktoré sú odborníčkami v oblasti rozvoja vidieka.</p> <p>Do procesu spracovania budú zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí budú zastávať rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny sú:</p> <table><tr><th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th></tr><tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci/organizácia</th><th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th></tr><tr><td>Jozef Bajnok</td><td>Poslanec OZ, živnostník</td><td>Koordinátor strategickej časti PHSR</td></tr><tr><td>Ing. Ľubica Kollárová</td><td>Administratívna pracovníčka OcÚ</td><td>Koordinátor programovej časti PHSR</td></tr><tr><td>Gabriela Teliarová</td><td>Občianka obce</td><td>Koordinátor finančnej časti PHSR</td></tr><tr><td>Ing. Dušan Vajda</td><td>Poslanec OZ</td><td>Koordinátor styku s verejnosťou</td></tr><tr><td>Miroslava Líšková</td><td>Členka kultúrnej komisie, kronikárka</td><td>Aktivistka, verejný konzultant</td></tr></table> <p>Členovia pracovnej skupiny a riadiacej skupiny budú navzájom spolupracovať a komunikovať podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom.</p> <p>Do procesu spracovania PHSR bude zapájaná</p>		Zoznam členov pracovnej skupiny			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Jozef Bajnok	Poslanec OZ, živnostník	Koordinátor strategickej časti PHSR	Ing. Ľubica Kollárová	Administratívna pracovníčka OcÚ	Koordinátor programovej časti PHSR	Gabriela Teliarová	Občianka obce	Koordinátor finančnej časti PHSR	Ing. Dušan Vajda	Poslanec OZ	Koordinátor styku s verejnosťou	Miroslava Líšková	Členka kultúrnej komisie, kronikárka	Aktivistka, verejný konzultant
Zoznam členov pracovnej skupiny																							
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR																					
Jozef Bajnok	Poslanec OZ, živnostník	Koordinátor strategickej časti PHSR																					
Ing. Ľubica Kollárová	Administratívna pracovníčka OcÚ	Koordinátor programovej časti PHSR																					
Gabriela Teliarová	Občianka obce	Koordinátor finančnej časti PHSR																					
Ing. Dušan Vajda	Poslanec OZ	Koordinátor styku s verejnosťou																					
Miroslava Líšková	Členka kultúrnej komisie, kronikárka	Aktivistka, verejný konzultant																					

	<p>verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli, prípadne ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Počas navrhovania programovej časti prebehne verejné prerokovanie. Dotazníky pre občanov budú analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bude vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zasadnutí Obecného zastupiteľstva.</p>
Obdobie spracovania	<p>Obdobie spracovania bude máj 2015 – december 2015. Harmonogram je uvedený v nasledujúcej tabuľke „Harmonogram spracovania PHSR“.</p> <p><u>Kroky – termíny – výstupy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny - 05/2015 ▪ Zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov – 05/2015 – informovanosť verejnosti ▪ Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia – 05-07/2015 – podklady pre analytickú časť ▪ Ex post hodnotenie PHSR – 05-08/2015 – podklady pre analytickú časť ▪ Spracovanie východísk pre strategickú časť – 07/2015 ▪ Vypracovanie strategickej vízie – 07/2015 – formulácia strategických cieľov a opatrení ▪ Prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní – 07/2014 ▪ Návrh aktivít, termín realizácie aktivít – 08/2015 – príprava projektov ▪ Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR – 09/2015 ▪ Finančný rámec pre realizáciu PHSR – 09/2015 – výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami ▪ Zapracovanie indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce – 08-11/2015 ▪ Finalizácia dokumentu – 12/2015 – verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie

	PHSR zastupiteľstvom
Financovanie spracovania	Spracovanie PHSR bude bezplatné na základe dobrých vzťahov a dlhodobej spolupráce.

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR obce Baďan bol odhadnutý na 8 mesiacov, avšak s prácou sa začalo už v roku 2014 zberom potrebných štatistických dát a dotazníkový prieskum „Projekt načúvania“. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR.

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvým krokom harmonogramu spracovania PHSR bolo zostavenie a schválenie zámeru PHSR obecným zastupiteľstvom. V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny. Nasledujúcim krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie podkladov pre analytickú časť bolo nasledujúcim krokom. Ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia bolo nutným procesom pre získanie vstupných informácií do programovej časti. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní zavrášilo proces prípravy strategickej časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Formulár č. Ú 5 – Osnova PHSR

Úvod	Zdôvodnenie zámeru spracovania PHSR Harmonogram spracovania PHSR Východiskové koncepčné dokumenty spracovania PHSR Hodnotenie predchádzajúceho PHSR
Analytická časť	Analýza vnútorného prostredia Analýza externého prostredia Zhodnotenie súčasného stavu územia
Strategická časť	Vízia rozvoja územia Strategický cieľ
Programová časť	Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov
Realizačná časť	Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR Stručný popis komunikačnej stratégie Systém monitorovania a hodnotenia Akčný plán na dotknuté obdobie
Finančná časť	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania
Záverečná časť	Schválenie a zverejnenie PHSR.

Zdroj: vlastné spracovanie

1.3 Východiskové koncepčné dokumenty

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Baďan boli definované ciele a opatrenia v súlade s programovými dokumentmi regionálneho rozvoja národného, regionálneho a lokálneho významu.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny	2020	Národná	www.mpsr.sk

operačný program			
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Operačný program Ľudské zdroje	2020	Národná	www.employment.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK (PHSR BBSK)	2015	Regionálna	www.vucbb.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

1.4 Hodnotenie predchádzajúceho PHSR obce

- I. Účelom tabuľky je prehľad všetkých zrealizovaných projektov a podporených aktivít v predchádzajúcom období, ktoré boli spolufinancované obcou alebo ich obec financovala sama na konkrétnom území a ich realizácia mala vplyv na ukazovatele výsledku alebo dopadu v hodnotenom PHSR.

p.č.	Zdroj financovania	podopatrenie	názov projektu	Suma dotácie v EUR	Suma obecných zdrojov	rok realizácie
1.	MF SR		Výmena okien na budove Obecného úradu	9.958,00		2007
2.	MŽP SR		Vybudovanie kompostovísk a rozvoj domáceho kompostovania	18.589,00	979,00	2007
3.	VÚC BBSK		Detský raj	332,00		2007
4.	SAŽP, POD		V prírode sa deti skrátka, hravo učia o zvieratkách	4.979,00	266,00	2008
5.	VÚC BBSK		Detské ihrisko	664,00	332,00	2008
6.	MF SR		Dokončenie výstavby domu smútku	7.535,00		2008

7.	Kancelária NR SR		Náklady na zateplenie zadnej steny budovy obecného úradu v obci	4.000,00		2009
8.	MF SR		Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	5.570,00		2009
9.	ÚV SR		Rekonštrukcia miestneho rozhlasu v obci Baďan a časti Klastava	6.640,00		2010
10.	PRV	3.4.2	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v Baďane – I. etapa	72.484,74		2010
11.	SAŽP, POD		Kanalizácia a ČOV v obci Baďan a Klastava – projektová dokumentácia	3500,00	350,00	2010
12.	ÚV SR		Výstavba viacúčelového ihriska v obci Baďan	39.832,70	16.597,00	2010
13.	PRV, program LEADER	3.4.2	Rekonštrukcia verejného priestranstva Baďan, parc. č. 168, 169, 245/2	33.412,26		2012
14.	PRV, program LEADER	3.4.1	Modernizácia autobusovej zastávky a okolia „Klastava“	15.467,69		2012
15.	PRV, program LEADER	3.4.1	Modernizácia multifunkčného ihriska	4.329,00		2013
16.	SAŽP, POD		Rekonštrukcia – Náučný chodník „Po stopách predkov“	3.500,00	245,00	2013

17.	PRV, program LEADER	3.4.2	Rekonštrukcia verejného priestranstva „Vyznanie generáciám“	29.416,16		2014
18.	SAŽP, POD		Úprava verejného priestranstva „Vyznanie generáciám“ Klastava	4.989,00	273,00	2014
19.	MF SR		Zariadenie obradnej miestnosti domu smútku	11.259,00		2014
20.	PRV	3.4.1	Zavedenie a prevádzkovanie vysokorýchlostného internetu v obci Baďan	150.000,00		2014
21.	MŽP SR		Kanalizácia a ČOV – Baďan, Klastava	150.000,00	7.894,92	2015

zdroj: vlastné spracovanie

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHSR prináša komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie - aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Analytická časť PHSR zároveň obsahuje i odhad budúceho možného vývoja a prípadné riziká vo väzbe na relevantné stratégie. Analýza informácií, databáz, kvantitatívnych a kvalitatívnych dát odhaľuje i vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

S cieľom naplnenia vyššie uvedeného účelu analytickej časti, spracoval riadiaci tím analýzu vnútorného a vonkajšieho prostredia. Komplexná analýza aktuálneho stavu bola zostavená na základe informácií dostupných z relevantných zdrojov a databáz. Zoznam použitých dát je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. A 1 – Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Bývanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Zdravotníctvo	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Obecná databáza	áno
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	BBSK	http://www.vucbb.sk
	Obecná databáza	áno

Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	http://www.minzp.sk/
	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Obecná databáza	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Kód obce	516601
Názov okresu	Banská Štiavnica
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	Obec
PSČ	969 01
Telefonické číslo	045/672 662 4
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1245
Nadmorská výška stredu obce v m	401
Celková výmera územia obce (m ²)	1509
Počet obyvateľov (r. 2014)	207
Hustota obyvateľstva na km ²	13,58

Zdroj: štatistika

2.1.2 História obce

Nálezy archeologických výskumov z povrchových zberov v minulosti priamo v katastri obce a v jeho blízkom okolí, dokumentujú osídlenie už v praveku, v mladšej dobe kamennej (kamenné klíny, mlaty). Osídlenie a funkčnosť stredovekej osady v období feudalizmu v Baďane dokladujú architektonické prvky miestneho kostola cirkvi ev.a.v. z románskeho obdobia a tiež zachované písomné pramene z 13. storočia. Prvá písomná zmienka o území vtedajšej osady, či dediny z roku 1245, neznamená jej založenie, ale uvedenie územia Baďana do písomných dejín.

Územie Baďana sa po prvý raz dostalo do písomného prameňa 9. septembra 1245, kedy uhorský kráľ Belo IV. vydal v Hrnove metačnú listinu vymedzujúcu hranice pre premonštrátsky kláštor v Šahách. V tejto listine sa podľa topografických názvov podarilo identifikovať územie Baďana. Ako osada, či dedina sa po prvý raz v písomnom prameni Baďan objavuje v roku 1285 vo forme Villa Bagun. Baďan spolu s Klastavou sa v tomto roku stali majetkom komesa (špána) Dersa z rodiny Hunt-Pozman, ktorý spolu so svojim príbuzným komesom Demeterom bol majiteľom hradného panstva Litava (Čabrad'). V majetku tohto panstva bola osada do začiatku 14. storočia. Prakticky od konca 20-tych rokov 14. storočia až po zrušenie poddanstva v 19. storočí, Baďan patril do majetku rôznych zemepánskych rodín, mešťanov, zväčša pochádzajúcich z južnej časti Hontianskej stolice. Tu je možné spomenúť rodiny Žemberyovcov, Horhyovcov, Borošovcov, Lukáčovcov, Gebhardovcov i viacerých mešťanov z Bátoviec.

V druhej polovici 16. storočia dedina prežívala obdobia hrozieb tureckej expanzie. Začiatkom 70-tych rokov v jej bezprostrednej blízkosti predchádzala hranica správnej územnej oblasti vytvorenej Turkami, hranica novohradského sandžaku.

Zachované písomné pramene dokumentujú činnosť obyvateľov dediny najmä v poľnohospodárstve. Už zo začiatku 17. storočia sa zachovali údaje o tunajšom dedinskom remesle. Napríklad z roku 1630 je doložený kováč, mlynár, sladovník, neskôr obuvníci, mäsiari a remeslá spojené s prácou s drevom.

V sociálnej rozvrstvenosti sa podľa majetkovej držby obyvateľa delili na majetnejších sedliakov (coloni), chudobnejších želiarov (inquilini) a podželiarov (subquilini).

Podľa súdobých historických prameňov, počiatky cirkvi ev.a.v. v Baďane siahajú do polovice 16. storočia, miestny cirkevný zbor sa v plnej miere sformoval počas 17. storočia. Baďan sa stal matkocirkvou s fíliami v Počúvadle a Klastave.

K rozvoju reformačného hnutia v dedinách z južnej strany Sitna začiatkom 17. storočia dopomohla rozsiahla pastoračná činnosť viacerých duchovných osobností. Od roku 1626 do roku 1807 v Baďane pôsobilo 24 farárov. V roku 1810 bola postavená nová ev.a.v. škola. Pre miestnu cirkev ev.a.v. priniesli reformy Jozefa II., zavedením náboženskej tolerancie, podmienky pre jej ďalší a pritom slobodný vývoj. Postupne sa stavebne upravil kostol, jeho interiér, fara, škola. V 17. storočí edukačnú činnosť detí vykonávali miestni farári, škola pôsobila pri fare.

Významné miesto v kultúrnych dejinách Slovenska prináleží baďanskému rodákovi, seniorovi Pavlovi Valašskému, ktorý sa tu narodil 29. januára 1724. Po štúdiách v Banskej Štiavnici, Rimavskej Sobote a Bratislave, pokračoval na univerzitách v Nemecku. Ako farár ev.a.v. pôsobil v Slovenskom Komlóši, Cinkote, nakoniec v Jelšave, kde zomrel v roku 1824. Ako jeden z prvých napísal ucelené dejiny literatúry v Uhorsku, ďalšie práce venoval náboženskej problematike, napísal hodnotné dejiny cirkvi ev.a.v. v Jelšave.

Pri súpise v roku 1828 sa v Baďane napočítalo 46 domov a 279 obyvateľov, ich počet do konca 19. storočia sa pohyboval v rozmedzí 250 – 300. V hospodárskom živote dediny zohrávala v minulosti významnú úlohu Urbárska spoločnosť. V roku 1907 boli schválené stanovy. Spoločnosť mala 35 podielnikov vlastníacich 116 podielov. V oblasti kultúrneho života, ku ktorému svojou prácou prispievali miestni farári a učitelia školy ev.a.v., je možné uviesť aj činnosť Združenia evanjelickej mládeže a 83. odbor Jednoty evanjelických žien. Zo spolkov spomeňme Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý v roku 1923 mal 26 členov a vlastné stanovy, a Roľnícku besedu. Obec v minulosti riadil richtár, neskôr starosta s boženíkmi, prísaznými (členmi obecnej rady). Do roku 1931 v Baďane pôsobil Obvodný notársky úrad, kedy došlo k jeho zrušeniu. Dedina pripadla do obvodu notariátu v Prenčove. Baďan postihli útrapy obidvoch svetových vojen a dôsledky hospodárskych kríz. Obyvatelia sa v plnej miere zapojili do národnooslobodzovacieho hnutia, v roku 1944 počas SNP vznikol Revolučný národný výbor. Baďan oslobodili na jar 1945 vojská II. ukrajinského frontu a k nemu pričlenené rumunské jednotky. Počas bojov pri prechode frontu bolo poškodených 42 budov, škody sa odhadli na vyše 1 mil. korún. Občanov zapojených vo vojenských zločkách SNP po jeho ústupe zajali na Donovaloch, v Hronskej Dúbrave, Budči, Uľanke.

V roku 1945 v dôsledku nových spoločenských zmien sa v Baďane vytvoril MNV, v roku 1949 vznikol Prípravný výbor pre založenie miestneho JRD, ktoré až do reorganizácie k 31.12.1970 pôsobilo vo viacerých typoch. Prvým predsedom JRD sa stal Ján Teren. V roku 1957 družstvo schválilo vlastné stanovy, v tomto období prebiehala HTÚP. K členom JRD patrili aj roľníci z Kopaníc a Hodruše. Po spoločenských zmenách v roku 1989 vzniklo zo zreorganizovaného JRD 20. výročia SNP so sídlom v Počúvadle samostatné RD.

Práca MNV, jeho poslancov a tiež obyvateľov v nedávnej minulosti sa zameriavala na budovanie novej infraštruktúry obce, ktorá prispela k jej zveľadeniu. K tomuto cieľu slúžili viaceré celospoločenské zveľaďovacie akcie. Postupne sa dobudovala elektrifikácia, zrekonštruovali a vybudovali sa nové komunikácie, miestny rozhlas. V oblasti kultúry a vzdelania boli vytvorené nové podmienky vybudovaním najvýznamnejšej stavby v obci v posledných rokoch, stavby kultúrneho domu. Zrekonštruovala sa MŠ vybudovala predajňa potravín a ZVS a ďalšie diela, ktoré dotvárali vzhľad obce.

V roku 1971 sa vzhľadom na veľký úbytok obyvateľstva pripojila správa obce Klastava pod riadenie MNV v Baďane. Klesajúce trendy v počte obyvateľstva mali za následok aj zrušenie najnižších stupňov škôl v Baďane, ale aj v okolitých obciach.

Tieto riadky sú len krátkym nazretím do bohatej histórie obce Baďan. Historické písomné pramene, nálezy archeologických výskumov, architektonické a národopisné pamiatky dosvedčujú a dokladujú starobylosť lokality, jej vývin a významné postavenie v hospodárskom, kultúrnom a duchovnom živote regiónu pod Sitnom. Práve bohatá a starobylá minulosť obce by sa mala stať inšpirujúcim zdrojom a príkladom pre ďalšie generácie obyvateľov obce.

Jedinou kultúrnou pamiatkou v obci je románska rotunda. Bola predstaviteľom základného „jednoduchého“ typu centrálnej stavby s polkruhovou apsidou na východe. Práve v mieste svätyne bola neskôr pristavaná obdĺžniková loď s pravouhlým uzáverom a slúži ako Evanjelický a.v. kostol. Prestavba našťastie ušetrila celú pôvodnú kamennú kupolu rotundy, ktorá je v mieste prístavby lode podchytená klenbovým pásom. Na rotunde sa zachovali tri funkčné otvory. Prvý (dverový) je umiestnený približne v strede južnej strany centrály. Pravouhlé kamenné ostenia portálu a segmentová platňa v nadpraží tympanónu sú natreté hrubou vrstvou náterov. Na „poschodí“ (dnes je niveleta rotundy rozdelená vložением dreveným chórom s organom a emporami, ktoré pokračujú po takmer celej dĺžke južnej a severnej steny lode) sú dve štrbinové okienka so segmentovými nadpražiami – jedno je umiestnené na južnej, druhé na západnej strane. Plocha fasády rotundy je hladká, omietnutá cementovou omietkou, rovnako ako celý objekt kostola. Touto omietkou je vyhotovená aj mierne vystupujúca neprofilovaná korunná rímsa rotundy. Omietka je nanosená priamo na kamenné murivo, ktoré je viditeľné v jej poškodených častiach. Lícna plocha muriva je z hladko opracovaných veľkých kamenných kvádrov. Zvislé i vodorovné špáry sú minimálne, so spojom nevychádzajúcim na povrch exteriéru. Takto vo fragmentoch pozorovaný charakter muriva zatiaľ napovedá, že fasáda rotundy nebola omietnutá.

Presnejšiemu datovaniu možno pomôže skutočnosť, že obec už v roku 1156 patrila k majetku bzovického kláštora, kde bolo v roku 1135 založené cisterciátske opátstvo. Príslušníci tohto rádu prišli do Bzovíka z Olomouca, odkiaľ si priniesli silnú staviteľskú veľkomoravskú tradíciu, ktorá tam plynulo prešla do románskych foriem. Nemenej zaujímavá je aj skutočnosť kumulácie románskych stavebných pamiatok na území bývalej Hontianskej župy.

V posledných rokoch kostol prechádza kompletnou rekonštrukciou:

- v roku 2001 - rekonštrukcia stropu v interiéri kostola. Finančná podpora z Ministerstva kultúry SR.
- v roku 2002 - výmena strešnej krytiny - pôvodná krytina bola nahradená štiepaným šindľom. Finančná podpora z Ministerstva kultúry SR.
- v roku 2004 - rekonštrukcia fasády - z rotundy kostola bola odstránená stará omietka a priamo na kamenné murivo nanosený konzervačný náter. Z lode kostola bola tiež odstránená stará omietka a nahradená novou. Oddrenážované sú aj steny, ktoré boli

navlhnuté a bol upravený terén v okolí kostola. Na uvedené práce sme získali finančné prostriedky z Ministerstva kultúry SR.

- v roku 2007 - rekonštrukcia kamenného portálu - bola odstránená dverová výplň, ktorá sa negatívne vizuálne dostala do popredia a samotná pamiatka do úzadia. Osadená bola nová dverová výplň vybratá z piatich predložených výtvarných návrhov KPÚ. Vybraná dverová výplň vyrobená zo smrekových dosiek citovala jednoduché svlkové dvere. Dvere boli sadené na ručne kované pánty. Nová drevená dverová výplň bola neutrálne pritonovaná vhodným neutrálnym náterom. Hlavným cieľom reštaurovania bola predovšetkým hmotná konsolidácia pôvodnej kamennej hmoty, jeho zakonzerovanie a vhodná výtvarno-estetická prezentácia. Najdôležitejším vizuálnym aspektom bola výmena dverovej výplne, ktorá sa veľmi pozitívne premietla do celkového výrazu románskej pamiatky v celom kontexte s kostolom. Zhotoviteľom reštaurátorských prác a reštaurátorského výskumu bol Mgr. art. Vladislav Plekanec, Bratislava. Projekt bol finančne podporený Ministerstvom kultúry SR.
- v roku 2008 - rekonštrukcia vykurovania kostola - kostol bol vykurovaný elektrickými konvektormi, čo bolo neefektívne a finančne náročné. Preto sme sa rozhodli vykurovanie kostola zabezpečiť prostredníctvom vykurovacieho kotla, umiestneného v evanjelickej fare, ktorá sa nachádza v blízkosti kostola. Projekt bol finančne podporený Ministerstvom životného prostredia SR.
- archeologický výskum interiéru kostola, výmena nevhodnej podlahy. Projekt bol finančne podporený Ministerstvom kultúry SR.

2.1.3 Prírodné podmienky

2.1.3.1 Geologické pomery

Geologický substrát obce je tvorený neovulkanitmi - prevažne pyroklastikami andezitov a andezitmi vitrofyrickými záverečnej fázy, amfibolicko-biotitickými a dacitmi II. fázy a pyroxenickými andezitmi II. fázy. Kvartér predstavujú nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty, ktoré sú v katastri obce Prenčov doplnené plošinovými a stráňovými sedimentami polygénneho pôvodu.

2.1.3.2 Geomorfologické pomery

Z hľadiska geomorfologického možno územie označiť za vulkanickú blokovú štruktúru Slovenského stredohoria. Doliny potokov sú hlboké v tvare písmena V, bez nivy, alebo so slabou vyvinutou nivou. Takmer celá oblasť má vrchovinový reliéf, ktorý prechádza do pahorkatiny a reliéfu erózných brázd.

Územie patrí do subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Štiavnické vrchy.

Nadmorská výška sa pohybuje od 263 metrov nad morom do 657 metrov nad morom.

Výmera katastra je 2450 ha.

2.1.3.3 Pedologické pomery

Takmer celé územie pokrývajú kambizeme nasýtené a nenasýtené, ktoré možno charakterizovať ako pôdy stredne skeletnaté (najmä vo vyšších nadmorských výškach). Majú dobrú, až priemernú zásobu živín a patria medzi vhodné pôdy pre pestovanie lesa, ale sú tiež perspektívne pre poľnohospodárstvo, najmä pre TTP. Sprievodne sa vyskytujú rankre a

kambizeme oglejené. Z pôdných druhov prevládajú pôdy hlinité, miestami piesočnato-hlinité.

2.1.3.4 Hydrologické pomery

Hydrografia územia je do značnej miery daná klimatickými pomermi. Závisí hlavne od množstva zrážok, ktoré spadnú na danom území. Hlavnými zásobovateľmi povrchových tokov v tomto regióne sú zrážkové vody a vody z topiacich sa snehov. Zo všetkých zrážok, ktoré spadnú v tejto oblasti, vplyvom klimatických pomerov a čiastočne geologického substrátu, 1/3 odteká. Celkový charakter Štiavnických vrchov podmienil vznik radiálnej riečnej siete. Povrchové toky tejto oblasti patria k dvom povodiam, a to povodiu Hrona a Ipľa.

2.1.3.5 Klimatické pomery

V území prevláda horská klíma chladná, mierne teplá a teplá, podľa nadmorskej výšky územia. Priemerná ročná teplota vzduchu je od 5,5 °C do 8 °C. Priemerné ročné zrážky sú od 900 mm na Sitne do 650 mm v južných častiach katastrálnych území. Priemerná oblačnosť je okolo 62%. Počet jasných dní je približne 48 do roka a počet zamračených dní asi 125. Územie patrí k málo veterným.

Sledované územie je súčasťou veľkoplošného chráneného územia CHKO Štiavnické vrchy (ďalej len CHKO), ktoré bolo vyhlásené v roku 1979 za účelom ochrany a zveľaďovania prírody a prírodných hodnôt aj v nadväznosti na cenné kultúrne pamiatky a osobitne na pamiatky vývoja banskej techniky, ktoré sa nachádzajú v tejto lokalite. CHKO má rozlohu 77 630 ha a v podstate kopíruje orografický celok Štiavnické vrchy. Zo severozápadu je CHKO ohraničené riekou Hron. Juhovýchodnú hranicu tvoria hranice lesných komplexov. CHKO sa rozprestiera na území šiestich okresov, dvoch krajov a je to najväčšie CHKO na území Slovenska.

2.1.3.6 Rastlinstvo a živočíšstvo

Podľa mapy pôvodnej vegetácie sa na celom území rozprestierali dubovo-hrabové lesy, spolu s dubom cerovým. Ostrovníkovité sa vyskytovali kvetnaté bukové a jedľové lesy na severne exponovaných svahoch. Na údolia potokov sa viazali jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy. Súčasné lesné porasty zhruba zodpovedajú svojím druhovým zložením pôvodnej vegetácii. Na územiach s miernejším sklonom sa dnes nachádzajú lúky a pasienky, ktoré sčasti postupne sukcesne zarastajú. Výskyt živočíchov je viazaný na jednotlivé rastlinné spoločenstvá. Možno povedať, že na väčšine územia je zastúpené živočíšstvo listnatých lesov.

2.1.3.7 Ochrana prírody

Celé riešené územie leží v CHKO Štiavnické vrchy. Činnosť človeka je tu značne obmedzovaná. Na druhej strane ale predstavujú tieto časti prírody významné bohatstvo, ktoré je potrebné zachovať pre budúce generácie.

2.1.3.8 Fauna a flóra

Štiavnické vrchy sú v rámci Západných Karpát posunuté k juhu, čo sa prejavuje aj v zložení fauny. Na celom území prevažuje lesná fauna, ktorú na južne exponovaných svahoch a bralách nahradili teplomilné panónske druhy. Z veľkých cicavcov, ktoré zahŕňajú celú škálu poľovnej zveri mierneho pásma, treba spomenúť – daniela škvrnitého a muflóna

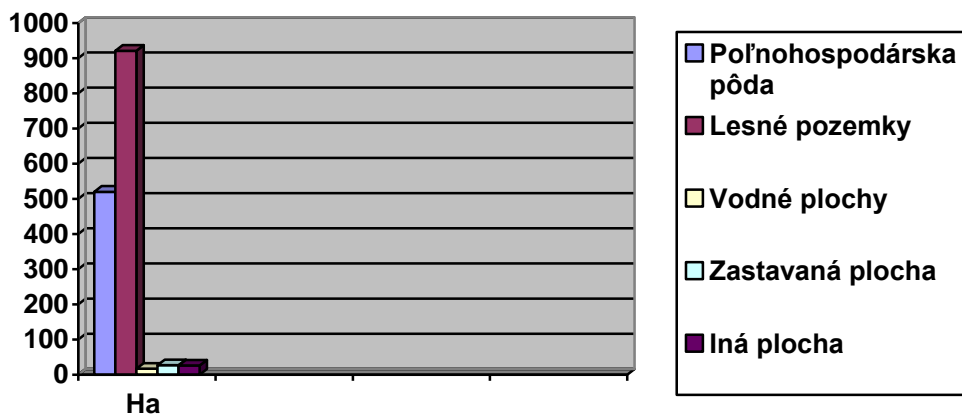
obyčajného, ktoré sa vyskytujú hlavne v západnej časti územia. Oblasť Sitna bola kedysi známou srnčou rezerváciou s kapitálnymi trofejovými srncami. Dnes srnčiu zver vytláča jelenia zver. Osobitnú pozornosť si zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma – rys ostrovid, ktorý sa vyskytuje takmer na celom území, no najpriaznivejšie podmienky má v málo navštevovaných severných oblastiach. V starších lesných porastoch sa vyskytuje aj mačka divá, jazvec obyčajný, tchor obyčajný. Po dlhšom čase sa opäť udomácnil medveď hnedý, ktorý sa rozšíril z Kremnických vrchov. Z drobných zemných cicavcov treba spomenúť hmyzožravce – bieložúbka krpatá, bieložúbka bielobruchá, piskor malý. Množstvo opustených štôlní sa stalo domovom značného počtu netopierov. Z početného vtáctva si osobitnú pozornosť zasluhujú dravce, ktorých prítomnosť druhov a výskyt sa prísne tají vzhľadom k častému vykrádaniu hniezd pytlíkmi a rušením ich vývoja pozorovaním. Z kurovitých vtákov treba spomenúť jariabka hôrneho a v severnej časti bol zaznamenaný výskyt tetra obyčajného. Žijú tu všetky naše jašterice a aj všetky druhy hadov. Z obojživelníkov sa tu vyskytuje salamandra škvrnitá, rosnička zelená, ropucha obyčajná a ropucha zelená.

2.1.3.9 Poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo

Kvalita poľnohospodárskej pôdy v území je priemerná. Celkovo väčšiu časť územia tvorí kategória pôd vhodných pre trvalé trávnaté porasty (TTP). Na území sa nachádza dostatok poľnohospodársky využiteľnej pôdy. Preto tu môže nájsť svoje uplatnenie tak intenzívne poľnohospodárstvo, ako aj agroturistika na báze malých fariem. V katastri obce sa eviduje orná pôda, chmeľnica, záhrada, ovocný sad, trvalý trávny porast, lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, a ostatná plocha.

Tabuľka č. 2.1.3.9 A

Výmera v ha						
Názov obce	Poľnohos. pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavaná plocha	Iná plocha	Výmera celkom
Baďan	520	921	17	27	26	1511

2.2 Hospodárske využitie územia

V území prevládajú listnaté a zmiešané lesy, orná pôda (v súčasnosti veľmi malé zastúpenie), lúky a pasienky (prevládajú na väčšine územia), zastúpené sú aj vodné toky a kanály. Sídelná zástavba je sústredená do centra obce, heterogénne poľnohospodárske objekty sú situované na okrajoch obcí.

Priemyselná výroba je sústredená do okresného mesta Banská Štiavnica. Najväčšími zamestnávateľmi občanov z obce sú firmy a organizácie:

- COMBIN, spol. s r. o., Banská Štiavnica – stavebné práce
- SIMKOR s.r.o., Banská Štiavnica – stavebné práce
- SVETRO s.r.o., Banská Štiavnica – textilný priemysel
- Pekáreň Antol Anton
- V.O.S., spol. s r.o. – Ing. Marta Dobrovodská, CSc. – drevársky priemysel
- Lesy SR, š.p. – závod Levice LS Ladzany
- KOR JK, Krupina, prevádzka Baďan
- Obecný úrad Baďan
- Miestna predajňa potravín – **COOP Jednota POTRAVINY** so sídlom v Žarnovici (zmiešaný tovar)
- Hostinec Danuša

Najväčšími zamestnávateľmi v obci sú: KOR JK Krupina, ktoré sa zaoberá chovom hovädzieho dobytku. Určitý počet ľudí zamestnáva aj COOP JEDNOTA – predajňa potravín, V. O. S. spol. s r. o. Zvolen, obecný úrad a pošta PARTNER. Podnikateľské aktivity sú rozvinuté v oblasti autodopravy, stavebníctva, pohostinstva a SHR.

2.3 Životné prostredie

2.3.1 Ovzdušie

Imisný zásah z lokálnych, miestnych a najmä diaľkových zdrojov znečistenia zapríčiňujú zhoršený zdravotný stav lesov Štiavnických vrchov. Znečistenie ovzdušia z lokálnych kúrenísk v obci je nepriaznivejšie počas zimy. Porovnaním z celoslovenskou situáciou je ovzdušie v okrese Banská Štiavnica najmenej zasiahnutá imisiami a v obci je hodnotená ako **nadmieru priaznivá**.

Tab. 2.3.1 A Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov v územnom členení za okresy za rok 2010

Okres	Emisie (t/rok)				Merné územné emisie (t/rok . km ²)			
	tuhé látky	SO ₂	No _x	CO	tuhé látky	SO ₂	No _x	CO
Banská Bystrica	1016	1904	1520	1898	1,256	2,354	1,879	2,346
Banská Štiavnica	164	174	48	405	0,590	0,626	0,173	1,457
Žarnovica	419	160	147	982	0,984	0,376	0,345	2,305
Žiar nad Hronom	899	2761	492	11931	1,690	5,190	0,925	22,427
Slovensko	66977	224199	86665	192218	1,4	4,6	1,8	3,9

2.3.2 Ochrana vôd

Znečistenie vodných tokov je zapríčinené vypúšťaním domových odpadových vôd bez prečistenia. Kanalizácia v obci nie je vybudovaná.

V obci Baďan je vybudovaný celoobecný vodovod, v časti Klastava vodovod nie je vybudovaný.

2.3.3 Odpady

V obci je zavedený separovaný zber separujú sa plasty, papier, sklo, tetrapaky, pneumatiky a elektronický odpad. Jednotlivé komodity sú vyvážené 1x do mesiaca Technickými službami mesta Banská Štiavnica.

Na separovanie šatstva, obuvi a textílie je v obci umiestnený kontajner, ktorý z obce vyváža Ján Botto, Dolná Mičiná 9, Banská Bystrica.

Všetky domácnosti majú svoje nádoby na odpad, ktoré sú každý tretí piatok v mesiaci vyvážené Združením pre separovaný zber TATIAR, Pukanec.

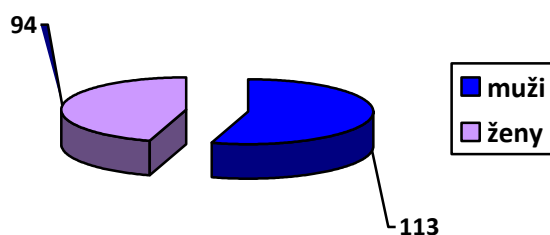
V roku 2007 obec získala finančné prostriedky na vybudovanie kompostoviska a zakúpenie štiepkovača.

2.4 Demografia

K 31.12.2014 žilo na území obce celkov 207 obyvateľov. V rámci celkového počtu obyvateľov, predstavujú ženy 45,41 % a muži 54,59 %.

Rozdelenie obyvateľstva podľa pohlavia	
Muži	113
Ženy	94
SPOLU	207

Rozdelenie obyvateľstva podľa pohlavia

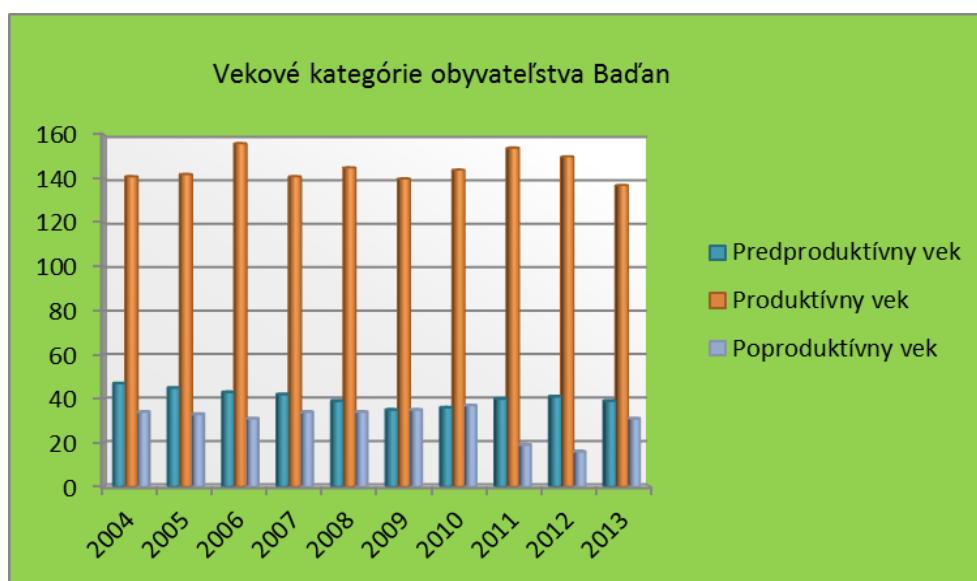

Zdroj: Obec

Z celkového počtu obyvateľov žijúcich v obci bolo v roku 2013 v predproduktívnom veku 39 obyvateľov, čo predstavovalo 18,83 %, 137 obyvateľov bolo v produktívnom veku, čo predstavovalo 66,19 % a 31 obyvateľov v poproduktívnom veku, čo predstavovalo 14,98 %. Zdroj: Štatistický úrad SR

2.4.1 Vekové kategórie v obci

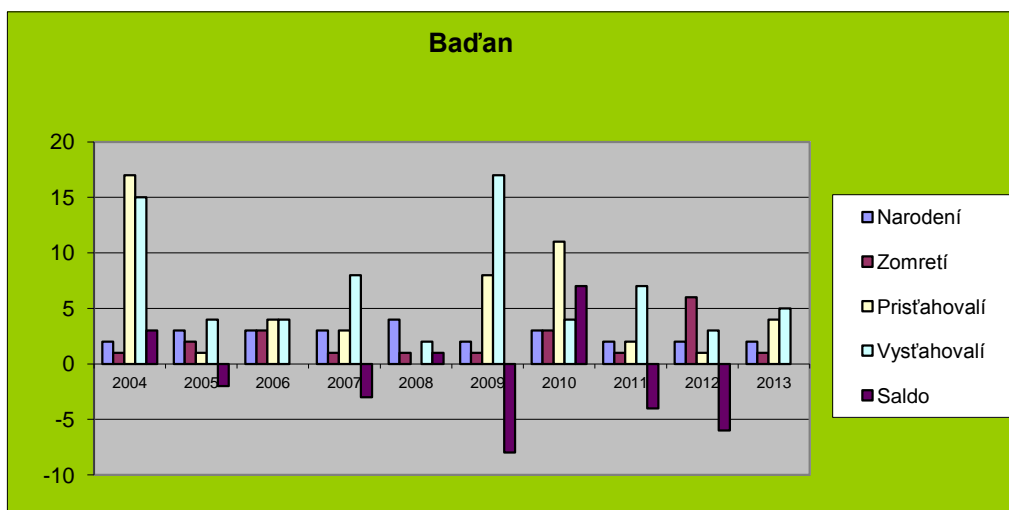
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obyvateľstvo spolu	222	220	220	217	218	210	217	213	207	207
Predproduktívny vek	47	45	43	42	39	35	36	40	41	39
Produktívny vek	muži	73	75	79	77	80	78	82	81	73
	ženy	68	67	67	64	65	62	72	69	64
	spolu	141	142	156	141	145	140	154	150	137
Poproduktívny vek	34	33	31	34	34	35	37	19	16	31

Zdroj: SODB 2013

2.4.2 Prirodzený prírastok/úbytok, migrácia – demografické saldo

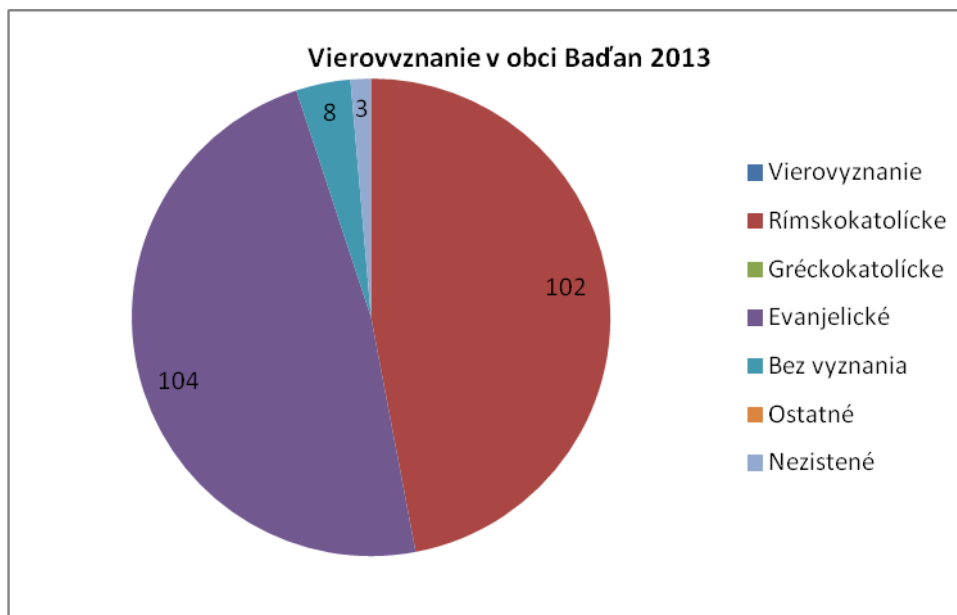
Baďan	Narodení	Zomretí	Prisťahovaní	Vysťahovaní	Saldo
2004	2	1	17	15	3
2005	3	2	1	4	-2
2006	3	3	4	4	0
2007	3	1	3	8	-3
2008	4	1	0	2	1
2009	2	1	8	17	-8
2010	3	3	11	4	7
2011	2	1	2	7	-4
2012	2	6	1	3	-6
2013	2	1	4	5	0

Zdroj: Štatistický úrad SR

2.4.3 Vierovyznanie v obci

Vierovyznanie	Rímskokatolícke	Gréckokatolícke	Evanjelické	Bez vyznania	Ostatné	Nezistené
Počet obyvateľov	102	0	104	8	0	3

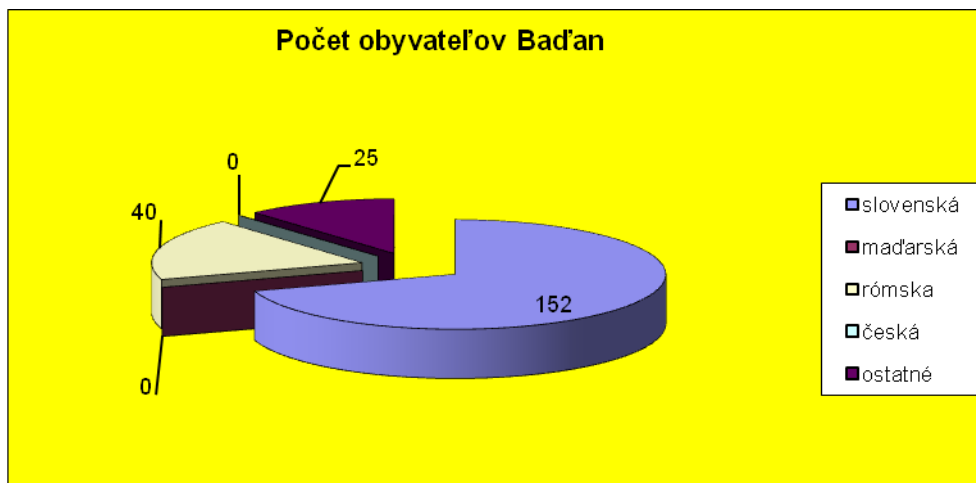

Počet obyvateľov evanjelického vierovyznania v obci je 48 %. Okrem evanjelického a.v. vyznania je v obci zastúpené aj rímskokatolícke 47 %.

Zdroj: Štatistický úrad SR

2.4.4 Národnostné zloženie v obci

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska	česká	ostatné
Počet obyvateľov	152	0	40	0	25

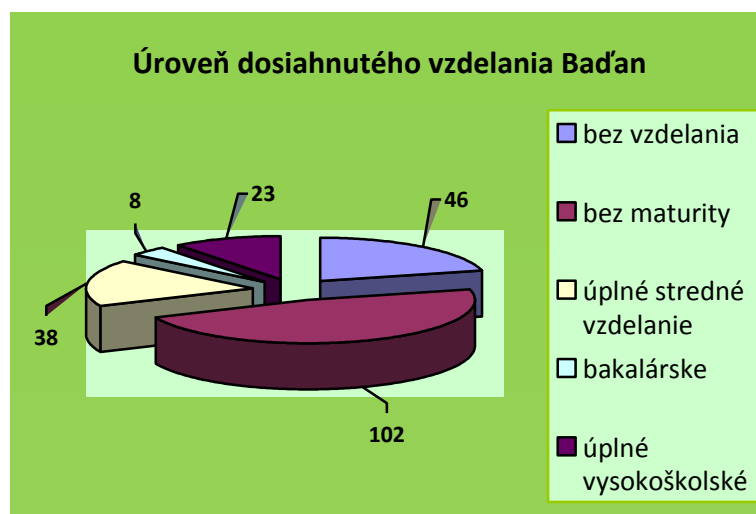

Zdroj: Štatistický úrad SR

V obci je najviac zastúpená slovenská národnosť, a to až vo výške 70 %.

2.4.5 Úroveň dosiahnutého vzdelania v obci

Úroveň vzdelania	Bez vzdelania	Bez maturity	Úplné stredné vzdelanie	Bakalárske	Úplné vysokoškolské
Počet obyvateľov	46	102	38	8	23

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najpočetnejšie obyvateľstvo má ukončené učňovské vzdelanie, bez maturity a to 47,92%. Úplné stredné vzdelanie malo v roku 2013 19,35 % obyvateľstva.

2.4.6 Miera nezamestnanosti

Vývoj miery nezamestnanosti v rokoch 2010 – 2014 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Miera nezamestnanosti	22,64	27,45	28,70	32,08	25,49

2.4.7 Kultúrno-spoločenský život v obci

V obci Baďan majú tradície rôzne podujatia, ktoré sa viažu na určité obdobie v roku. Prehľad týchto pravidelných podujatí poskytuje nasledujúca tabuľka. (Zdroj: Obecné štatistiky)

Tabuľka kultúrno-spoločenských podujatí v obci		
Mesiac	Podujatie	Organizátor
január		
február	Fašiangové plesy	Obec
máj	Deň matiek	Obec
jún	Furmanské preteky	Obec
júl	Podsitnianske dni hojnosti	Obec, MR Južné Sitno
august	Futbalový turnaj	Obec
október	Mesiac úcty k starším, jubilanti	Obec
december	Stretnutie s Mikulášom	Obec

Zdroj: obec

Pravidelne sa usporadúvajú posedenia s programom a občerstvením pri príležitosti dňa matiek, stretnutie s jubilantmi z obce, pri príležitosti mesiaca úcty k starším, stretnutie s Mikulášom.

Obec je súčasťou Mikroregiónu Južné Sitno, v rámci ktorého sa od roku 2001 organizuje folklórny ľudový festival, pod názvom „Podsitnianske dni hojnosti“ (*Podsitnianske* preto, lebo všetky obce mikroregiónu sa nachádzajú pod, alebo v blízkosti vrchu Sitno; *dni hojnosti* preto, lebo tu občania obcí mikroregiónu ukázali svoju štedrosť, srdečnosť a svoju pohostinnosť).

Počas podujatí je pre účastníkov festivalu pripravený kultúrny program prizvaných folklórnych súborov, môžete tiež vidieť prácu tradičných remeselníkov, ktorí priamo v obci zhotovujú tradičné výrobky (hrnčiarstvo, tkanie, paličkovanie, šperkárstvo, rezbárstvo...) a zhotovené výrobky si môžete zakúpiť ako spomienku na našu obec, či festival. Počas celého popoludnia môžete ochutnávať tradičné špeciality, ako napr.: domáci chlieb - pečený v murovanej peci, ktorý si v prípade záujmu môžu zakúpiť, podymníky, osúchy, kysnuté koláče, pagáče, lokše, lekvárové buchty, šúľance, párance... pochutnať si môžete na výbornom guláši z diviny, ktorý je špecialitou členov poľovného združenia Bánov, či na domácej grilovanej klobáske, pečenom prasiatku, no a v neposlednom rade aj na chutnej domácej pálenke.

V obci sme sa v prvých rokoch organizovania tohto festivalu zamerali na spracovanie ľanu (pod názvom: Dni tradičného odievania). Za týmto účelom sme zozbierali všetko „staré“ od občanov z obce, ako napr. kolovrátky, krosná, česáky, hlinené džbány, tkané koberce, kroje, truhlice... Návštevníkom obce, ale aj občanom obcí mikroregiónu, ktorý sa festivalu zúčastnili sme predvádzali ako sa zhotovovalo plátno – ako sa ľan trhal, močil, sekal, česal, priadol, motal, tkal...

V ďalších rokoch sme „Dni tradičného odievania“ „obmenili“ za „Dni žatvy“. Ako každý rok aj tento máme pre účastníkov pripravený kultúrny program prizvaných folklórnych súborov, členky ženského spevokolu „Baďančanka“ budú za sprievodu ľudových piesní, ktoré kedysi nesmeli chýbať pri žiadnej práci, predvádzať ukážky tradičnej žatvy (žatie obilia kosákom, viazanie snopov, odvoz obilia na voze, mlátenie cepami...) a tradičný dožinkový sprievod. Na účastníkov tiež čaká bohatá tombola a večer strávený v príjemnom prostredí hostinca Danuša alebo v priestoroch obce pri tónoch ľudovej hudby.

Najväčšiu zásluhu na organizácii a úspechu tohto podujatia majú všetci aktívni obyvatelia obce Baďan a Klastava. K zdarnému priebehu podujatia tiež prispievajú sponzorské dary, pomoc chalupárov, poľovného združenia Bánov, dobrovoľného hasičského zboru a miestnych podnikateľov.

Naším najvyšším cieľom je, aby sa v našej dedinke všetci ľudia cítili dobre, aby sa k nám radi vracali, dbáme o rozvoj cestovného ruchu, pretože sa chceme so všetkými podeliť o krásu prírody, o históriu a kultúru našej obce.

Ďalšou akciou, ktorá si našla miesto v kalendári podujatí obce je súťaž ťažných koní a furmanov – Furmanské preteky. Organizuje sa od roku 2011. Súťaží sa v troch disciplínach: Furmanský slalom, Práca s drevom, Silová v páre. Disciplíny hodnotí odborná porota z Asociácie furmanov Slovenska. Preteky vrcholia súťažou o „Najkrajšiu páru“ koní. O najkrajšej páre rozhodujú účastníci podujatia svojimi hlasmi. Akcia je celodenná.

V obci má miesto aj spolková činnosť.

Asi v roku 1999 sa ženy z obce Baďan a Klastava na podnet starostky obce začali stretávať s cieľom založiť spevácky súbor - Baďančanka. Najskôr začali spievať len na akciách v rámci obce, napr.: pri príležitosti dňa matiek, uvítania detí, stretnutí jubilantov, mesiaca úcty k starším. Pri vystúpeniach na Podsitnianskych dňoch hojnosti sa ale „vypracovali“ tak, že si ich všimol majiteľ hotela TOPKY a BIO farmy, Počúvadlianske jazero a oslovil ich, aby si pripravili program pre hostí jeho hotela. A tak začali vystupovať, spolu s deťmi MŠ Baďan pri vynášaní moreny, stavení mája, dožinkovom sprievode... a dnes vystupuje na rôznych akciách v širokom okolí.

Dobrovoľný hasičský zbor v obci pôsobí cca od roku 1930. Od tej doby sa členovia DHZ postupne „menili“ a dnes patrí medzi členov zboru väčšinou mládež. Členovia DHZ obec reprezentujú na previerkach pripravenosti v okolitých obciach. Tiež sa aktívne zapájajú do všetkých akcií a podujatí organizovaných obcou a Mikroregiónom Južné Sitno.

V obci pôsobí poľovné združenie PZ Bánov Počúvadlo. Bolo založené v 90-tych rokoch a má 22 členov. Poľovný revír tvorí 50% poľnohospodárskej pôdy a 50% lesov. V revíri sa vyskytuje jelenia, diviacia a srnčia zver ojedinele muflón. Keďže sa nachádzame na okrajovej časti Sitna sem tam sa vyskytnú aj mačkovité šelmy - divá mačka, rys a medveď. Združenie sa snaží spolupracovať so subjektmi, ktoré podnikajú na poľnohospodárskej pôde, ktorá je súčasťou poľovného revíru - vypomáhajú si brigádami.

PZ organizuje aj iné brigády, na ktorých sa opravujú posedy, zver sa prikrmuje a upravuje sa okolie poľovníckej chaty. V neposlednom rade je potrebné spomenúť dobrú spoluprácu s obcami Baďan a Počúvadlo pri organizácii spoločenských akcií.

Turistika a atraktivita pre návštevníkov.

Ten, kto miluje prírodu a ticho si určite príde na svoje v krásnom malebnom prostredí hôr a dolín v obci a blízkom okolí. Dobrá poloha obce v zóne pokoja a atraktívne prírodné prostredie vytvárajú ideálne podmienky pre pobyt na vidieku. Príroda, v ktorej sa doliny striedajú s vrchmi, lesy s lúkami a pasienkami, určite každého z Vás zvláknú na prechádzku. Pri prechádzke malebnou krajinou načerpáte nielen energiu, ale pri troške šikovnosti a šťastia nájdete aj lesné plody, ako napr.: hríby, lesné jahôdky, černice..., ale aj liečivé bylinky.

Okrem oddychu na čerstvom vzduchu v lone krásnej prírody Vám ponúkame aj niekoľko typov na turistiku:

Pri návšteve nášho malebného kraja by ste určite nemali obísť náučný chodník „PO STOPÁCH PREDKOV“. Náučný chodník meria 11 km, čo je cca 5 hodín cesty. Tiahne sa cez katastrálne územia obcí Ladzany, Baďan-Klastava a Počúvadlo. Trasa náučného chodníka začína v obci Ladzany, pokračuje proti prúdu Klastavského potoka a končí pri chate Dobrá voda. Chodník je nenáročný, zjazdový peši aj na bicykli. Deväť informačných panelov zachytáva autentické spomienky miestnych ľudí. Tematicky sú zamerané na históriu dedín Ladzany a Klastava, zachytávajú miestne zaujímavosti ako napr.: o kameňolome s tromi druhmi andezitu či o Klastavskom mlyne. Dozviete sa aj o utrpení mužov, ktorí počas SNP bojovali pri Počúvskom mlyne. Postupne spoznáte rastlinstvo aj živočíšstvo regiónu a navštívite zaujímavé geologické lokality. Z konca chodníka je možné pokračovať po zelenej značke na vrchol legendárneho Sitna (1 009 m n.m.), výstup trvá asi 1 hodinu.

Vzácné a záhadné sú aj tri pivnice vytesané do tufových skál, ktoré počas tureckých nájzdov slúžili ako sýpky. Nachádzajú sa „na Háji“ v katastri obce Klastava. Podľa rozprávania starších občanov z obce, nachádza sa ich tam sedem a vraj v čase tureckých nájzdov slúžili ako sýpky, alebo úkryty. Ešte v 90-tych rokoch niektoré z nich občania obce Klastava využívali na uskladnenie ovocia a zeleniny. Neskôr boli nevyužívané a nikto sa o ne nestaral. Pôsobením exogénnych vplyvov a eróznej činnosti sa svah pomaly zosúval a pivnice už boli takmer celé zasypané a zarastené náletmi kríkov. V roku 2013 sa dohodlo pár dobrovoľníkov z obce, a rozhodli sme sa pivnice vyčistiť a sprístupniť pre verejnosť.

V centre obce sa nachádza izba ľudových tradícií zameraná na odievanie. Nachádzajú sa v nej kolovrátky, krosná a pod. a pod „odborným dohľadom“ starších obyvateľov našej obce, si tu môžete jednotlivé nástroje aj vyskúšať. V priestoroch sa nachádzajú aj iné nástroje, nábytok, odevy, ktoré vás na chvíľu zavedú do čias starých rodičov.

2.5 Bytová otázka

V tabuľke je popísaná súčasná štruktúra bytových a rodinných domov v obci. V obci Baďan majú najväčšie zastúpenie rodinné domy vo vlastníctve fyzických osôb.

Domový a bytový fond			
Druh	Rodinné domy	Bytové domy	SPOLU
Domov spolu	63	2	65
Trvale obývané domy	33	2	35
Vlastníctvo bytové družstvo			
Vlastníctvo obec	-	-	-
Vlastníctvo FO	62	2	64
Vlastníctvo PO	1	-	1
Vlastníctvo ostatné			
Neobývané	30	-	30

Zdroj: Obecné štatistiky

2.6 Ekonomika

Obec Baďan disponuje majetkom uvedeným v nasledujúcej tabuľke.

Majetok obce		
Druh	Nadobúdacia hodnota	Posledná účtovná hodnota
021 - Stavby	137.920,74 €	457.520,23 €
022 – Samostatné hnutelné veci	83.250,34 €	275.494,99 €
023 – Dopravné prostriedky	1.228,17 €	8.364,70 €
028 – Drobný dlhodobý hmotný majetok	7.236,27 €	9.324,14 €
031 - Pozemky	285.451,80 €	285.451,80 €

Zdroj: Obecné štatistiky

Vo verejnej správe v rámci obce Baďan pracujú 3 zamestnanci, z čoho sú 2 ženy. Prehľad štruktúry týchto zamestnancov je v nasledujúcej tabuľke.

Počet zamestnancov vo verejnej správe		
Druh	muži	ženy
obecný úrad	1	2
Pošta PARTNER (kumulovaná funkcia s OcÚ)	0	1
SPOLU	1	2

Zdroj: Obecné štatistiky

Na území obce sa nachádzajú podnikateľské subjekty aj mimovládne organizácie. Najvýznamnejšie z nich sú uvedené nasledovných tabuľkách. V prílohách PHSR sa nachádzajú formuláre č. **A20 Evidencia podnikateľských subjektov** a č. **A21 Evidencia mimovládnych organizácií**.

(Zdroj: Obecné štatistiky)

Tabuľka č. A 20

Evidencia podnikateľských subjektov v obci				
P.č	Názov Subjektu	Adresa/ kontakt	Oblasť podnikania	Počet zamestnancov
1.	KOR JK, s.r.o.	Svätotrojičné nám. 16 Krupina	poľnohospodárstvo	10
2.	V.O.S., spol. s r.o.	Pribinova 174 Zvolen	Drevársky priemysel	5
3.	Bajnok Jozef - HORAL	Klastava 67 Baďan	Práce v lese	0
4.	SHR Miroslav Blaško	Klastava 57 Baďan	poľnohospodárstvo	0
5.	SHR Ján Onrejka	Klastava 63 Baďan	poľnohospodárstvo	0
6.	Hostinec DANUŠA	Baďan 30 Baďan	Pohostinská činnosť	0
7.	Ján Beňo BEŇO	Baďan 89 Baďan	Stavebníctvo	0
8.	Ondrej Kuma	Baďan 87 Baďan	stavebníctvo	0

Zdroj: Obecné štatistiky

Tabuľka č. A 21

Evidencia mimovládnych organizácií v obci			
P.č	Názov	Adresa/kontakt	Zástupca organizácie
1.	MO Matica slovenská	Baďan č. 11 045/672 6624	RNDr. Ľubica Kuková
2.	Červený kríž	Baďan č. 11 045/672 66 24	Ľudmila Drozdová

Zdroj: Obecné štatistiky

2.7 Vybavenosť obce

Sociálna a zdravotnícka infraštruktúra

Sociálnu a kultúrnu infraštruktúru v obci tvorí multifunkčné ihrisko, kostol s farou. V obci je vybudovaný kultúrny dom so spoločenskou sálou a kuchyňou. V budove má priestory aj pošta. Zdravotnícke služby sú pre obyvateľov obce zabezpečené v poliklinike v Banskej Štiavnici.

Zásobovanie pitnou vodou

V obci Baďan je vybudovaný celoobecný vodovod, ktorý je v správe StVPS, Banská Bystrica. V obci Klastava je zásobovanie pitnou vodou zabezpečované zo studní.

Zásobovanie elektrickou energiou

Baďan je v súčasnosti zásobovaný elektrickou energiou z 22 kV vzdušného vedenia č. 237, z ktorého je vyvedená odbočka pre zásobovanie obce z uzla 110/22 kV Levice.

Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná. Občania používajú väčšinou na varenie plynové bomby.

Telekomunikačné siete

V obci sú komplexné poštové služby zabezpečované prostredníctvom pošty PARTNER, ktorá je umiestnená v budove obecného úradu a kultúrneho domu. Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telekom a mobilná telefónna sieť Orange. Internetové služby poskytuje spoločnosť SLOVANET, MC NET Banská Štiavnica, Orange, Slovak Telekom a pod.

Základná občianska vybavenosť

Obec	Reštaurácia	Pohostinstvo	Cukráreň	Pošta	Banka	Polícia
Baďan	0	1	0	1	0	0

Obec	Nemocnica	Lekáreň	Materská škola	Základná škola 1.st.	Základná škola 2.st.	Kultúrny dom	Knižnica	Kostol	Dom smútku
Baďan	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Základná infraštruktúra

INFRAŠTRUKTÚRA	BAĎAN
cesty 1. kat	0
cesty 2 kat.	0
Ostatné	5
Železničná sieť v km	0
Plyn v m	0
Kanalizácia v m	0
ČOV	0
Vodovod v km	1,4
Vodný zdroj	Áno
Zber TKO	Áno

Klasický	Áno
Separovaný	Áno
Domové ČOV	0
Spôsob vykurovania	Pevné palivo, elektrina
Vedenie el. energie	Áno
Vzdušné	Áno
Káblové	Áno
Želez. stanica	Nie
Vlakové spoje	Nie
Želez. zastávka	Nie
Autobus. stanica	Nie
Autob. spojenie	Áno
Z toho expresné	Nie
Telefónny rozvod	Áno
Rozhlas	Áno
Káblová TV	Nie
Internetové pripojenie	Áno

2.8 Analýza externého prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie
- Zrážková daň na finančných a nefinančných, benefity od farmaceutických spol. pre lekárov
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne
- Úspory na mzdách (ESO)
- Úspory na medzis potrebe (ESO)

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl
- Výstavba diaľnic

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem. Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR
- Zverejňovanie platenia DPPO

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP)

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3
- Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:

- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politik regulačného obdobia
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa

Justícia:

- Skrátenie dĺžky súdneho konania
- Elektronický súdny spis
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR

2.9 Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT ANALÝZA OBCE BAĎAN

Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Príroda a krajina	Lokalizácia v horskom a podhorskom prostredí Malebné a atraktívne vidiecke prostredie Čisté životné prostredie V katastrálnych územiach sa nachádzajú lokality NATURA 2000 Dostatok poľnohospodársky využiteľnej pôdy Lesy pokrývajú viac ako polovicu rozlohy územia	Veľa lúk a pasienkov postupne zarastá Vypúšťanie odpadových vôd do vodných recipientov Existencia čiernych skládok Zarastené chotáre Nedostatočne využité obnoviteľné zdroje energie Opustené a zarastené ovocné sady a vinice	Využitie prírodných zdrojov a osobitostí krajiny Revitalizácia krajiny a zachovanie krajinného rázu Využiť modernejšie technológie na pevné palivá (ochrana ovzdušia) Spracovanie biomasy na vykurovanie Obnova pôvodného genofondu ovocných stromov a úžitkových rastlín	Rozširovanie plôch na ktorých sa nehospodári, absencia starostlivosti o chotár Strata pôvodnej biologickej a krajinnej diverzity, rozširovanie invázných druhov Strata vzťahu k pôde a zručností s tým spojených Neprehľadná legislatíva (národná, miestna) vo vzťahu k životnému prostrediu, ochranným pásmam a pod.

<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Technická a environmentál na infraštruktúra	Pomerne dobre dobudovaná infraštruktúra Funguje zber a separovanie TKO Obec disponuje rozhlasom a je pokrytá mobilným operátorom V obci funguje internetové pripojenie V obci je vybudovaná tržnica, autobusové zastávky, miestne komunikácie (časť), verejné priestranstvá a parky, ktoré boli vybudované v rámci implementácie ISRÚ	Nedostatočná dopravná obslužnosť územia V obci nie je vybudovaná kanalizácia a ČOV Nedostatok finančných prostriedkov na opravu a údržbu miestnych komunikácií Nedostatok autobusových spojov	Vybudovať kanalizáciu a ČOV Modernizovať verejné osvetlenie Regulovať potoky Údržba a dobudovanie protipovodňových stavieb Vybudovanie zberných dvorov Rekonštrukcia miestnych komunikácií Rekonštrukcia a modernizácia obecných a cirkevných budov Podporiť využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.)	Zhoršujúci sa stav cestnej siete Rastúca cena energií na vykurovanie
<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Ekonomika a hospodárstvo	Fungujúce OZ Zlatá cesta – verejno-súkromné partnerstvo (súčasťou je aj naša obec) Implementácia Integrovej stratégie rozvoja územia OZ Zlatá cesta Získané finančné prostriedky z Európskych a národných zdrojov na realizáciu projektov Schopnosť obce realizovať projekty	Nízka podnikateľská aktivita občanov Úpadok poľnohospodárstva a útlm poľnohospodárskej výroby Odchod kvalifikovanej pracovnej sily z obce Nedostatok pracovných príležitostí Chýbajúce komplexné poradenské služby pre podnikateľov Malé možnosti zamestnať sa (štrukturálna nezamestnanosť) Chýbajúca kontinuita tradičného stavebného remesla Nedostatok remeselníkov (zámočníctvo, strojárstvo) Nízka kúpyschopnosť obyvateľstva Nedostatok finančných prostriedkov Nevhodná legislatíva pre vidiecke regióny Odliv mladých ľudí za prácou do zahraničia	Možnosť rozvoja chovu oviec záhumienkovým a záhradkársnym spôsobom Rozvoj súkromne hospodáriaceho roľníctva (SHR) pre agroturizmus Podporovať zakladanie rodinných fariem Vybudovať rybné hospodárstvo Obnoviť sady, zriadiť pálenice, muštárne, sušiarne Zavedenie ekologického poľnohospodárstva a výroba bio produktov v potravinárstve Podpora tradičných zručností a remesiel Vytvoriť zaujímavú ponuku služieb vo vidieckom turizme Vytvoriť nové pracovné príležitosti Podporovať predaj z dvora Podporovať pestovanie liečivých rastlín Podporovať	Útlm poľnohospodárskej veľkovýroby Slabá podpora malých a stredných podnikateľov, vrátane začínajúcich Nedostatok pripravených ľudí na podnikanie Drobní podnikatelia majú nedostatočný prístup k informáciám o možnostiach využitia ŠF Absencia podpory z domácich zdrojov (nedostatočná) Nevysporiadané vlastnícke vzťahy

			zapojenie miestneho obyvateľstva, regionálnych produktov a gastronómie do ponuky vidieka pre návštevníkov Zabezpečiť rast zamestnanosti realizáciou programov podpory malého a stredného podnikania Spolupracovať s drobnými podnikateľmi Vytvoriť podmienky pre ciele rekvalifikácie Efektívne financovanie spoločných aktivít	
Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Cestovný ruch a turizmus	Geografické podmienky Turisticky atraktívny, široký potenciál cestovného ruchu Množstvo značených chodníkov vhodných pre pešiu turistiku a cykloturistiku Atraktívne prírodné prostredie Vybudovaný náučný chodník	Nedostatočne rozvinutý vidiecky turizmus Slabá medializácia a propagácia územia Nedostatočná spolupráca v oblasti turizmu Nedostatok doplnkových služieb v rámci turizmu Nedostatočná organizácia ponuky služieb a atraktivít pre turistov	Rozvoj vidieckeho turizmu, agroturizmu a cestovného ruchu Podporovať ubytovanie na súkromí Tvorba atraktívnych produktov vidieckeho turizmu a cestovného ruchu Záujem o znalostnú a seminárnu turistiku, programy pre firemné a školiace skupiny Záujem o dodatočné krátkodobé dovolenky Podporiť rozvoj cestovného ruchu s využitím kultúrneho dedičstva Vybudovať rozhľadne a vyhliadkové veže Podporovať agroturizmus a ekoagroturizmus Vypracovať projekty na podporu podnikania v cestovnom ruchu Realizácia komplexného informačného systému pri kultúrnych pamiatkach Dosiahnuť	Riziko straty stálej klientely v turizme Nedostupnosť úverov pre drobných živnostníkov Veľká konkurencia a málo peňazí v štrukturálnych fondoch Slabá propagácia Slovenska v zahraničí ako destinácie cestovného ruchu Zlacňovanie zahraničných dovoleniek

			predĺženie pobytu návštevníkov	
Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
Kultúra a história	<p>Bohaté kultúrne a historické dedičstvo</p> <p>Zachovalá ľudová architektúra a historická zástavba obce</p> <p>Kultúrny dom</p> <p>Kostol – Románska rotunda</p> <p>Bohaté tradície</p> <p>Obec súčasťou siete múzeí v Honte</p> <p>Organizovanie podujatí celoslovenského významu</p> <p>Aktívne spolky - Folklórna skupina, Dobrovoľný hasičský zbor obce, Poľovné združenie, Červený kríž, MO Matice slovenskej</p>	<p>Nedostatočná propagácia kultúrnych aktivít smerom k návštevníkom územia</p> <p>Slabá interpretácia kultúrneho dedičstva</p> <p>Nevyhovujúci súčasný fyzický stav kultúrneho dedičstva</p>	<p>Organizovanie ľudových festivalov</p> <p>Obnoviť objekty ľudovej architektúry</p> <p>Obnoviť remeselné dielne s ukážkami historických remesiel a nástrojov</p> <p>Zameranie sa na autentické prvky územia</p> <p>Zlepšenie legislatívy vo vzťahu k ochrane prírody a pamiatok, miestnych pamätihodností a významných krajinných prvkov</p> <p>Podporovať spolky a skupiny</p> <p>Spoločná propagácia kultúry</p> <p>Obnova a viacúčelové využívanie obecných budov</p> <p>Vybudovať amfiteátre</p> <p>Vytváranie podmienok pre prezentáciu kultúry a umenia v zahraničí a rozvíjanie medzinárodnej spolupráce</p> <p>Rozvoj manažérskych zručností zamestnancov kultúrnych inštitúcií v oblasti tvorby, uchovávania a šírenia kultúrnych hodnôt</p>	<p>Zanikanie ľudových tradícií a zvykov</p> <p>Strata charakteristického vzhľadu krajiny a sídla</p> <p>Zničenie a nevhodné prestavby objektov ľudovej architektúry</p> <p>Absencia všeobecne prijatých rozvojových dokumentov vo vzťahu ku kultúre a pamiatkam</p> <p>Málo aktívna komunálna politika vo vzťahu ku kultúre</p>

<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Ludské zdroje a spoločnosť	Schopnosť obce získať finančné prostriedky a úspešne implementovať projekty Aktívni občania Aktívny folklór a udržiavanie ľudových tradícií Ochota ľudí spolupracovať Dostatok kultúrnych podujatí počas letnej sezóny Existujúce remeselné a tradičné zručnosti Dobrá spolupráca obcí v rámci regiónu a mikroregiónu Funkčné mikroregionálne združenie	Demograficky negatívny vývoj obyvateľstva Prestaré obyvateľstvo v obci Apatia ľudí voči veciam verejným Migrácia mladých ľudí do miest	Podporiť sebarealizáciu a udržanie mladých ľudí v území Podporovať činnosť miestnych remeselníkov a výrobcov Obec môže využiť spoločne štrukturálne fondy za účelom zatraktívnenia územia Možnosť medziobecnej spolupráce Vznikajúce partnerstvá (verejno-súkromné, platformy, ...) Spoločná efektívna medializácia a propagácia Zriaďiť klub dôchodcov Vybudovať domov dôchodcov Podpora terénnej sociálnej práce Viaczdrojové financovanie sociálnych služieb Rast zamestnanosti realizáciou programu podpory mikro, malého a stredného podnikania Zvýšenie podielu samostatne zárobkovo činných osôb	Nezískanie finančnej podpory na ďalšie programové obdobie pre MAS Zlatá cesta Slabá medzi obecná komunikácia a spolupráca Nedostatok finančných prostriedkov Nevyužitie ľudské zdroje Byrokracia Vyludňovanie a vymieranie obce Nepriaznivý demografický vývoj Zvyšujúca sa nezamestnanosť Apatia obyvateľstva voči sociálno – ekonomickej situácii Korupcia Slabá pracovná morálka a strata návykov
<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Dopravné prepojenie	Strategická geografická poloha S-J / Krakow - Banská Štiavnica – Dudince – Budapešť Strategické cestné ťahy S-J, Z-V	Nevyhovujúce dopravné napojenie Banskej Štiavnice na dôležité dopravné siete národného a nadnárodného významu	Neďaleké diaľničné napojenie Bratislava – Banská Bystrica, spojnice Šahy – Banská Bystrica Zámer skvalitniť cestné napojenie Banská Štiavnica – Hronská Dúbrava	

2.10 Analýza projektovej pripravenosti

Účelom nasledovného prehľadu je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov, ktoré prispejú k zlepšeniu kvality života obyvateľov obce Baďan. V tabuľke je uvedený zoznam projektových zámerov, ktoré sú súčasťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015-2020.

P.č.	Názov projektu	Popis projektu	Predpokladaný rozpočet	Predpokladaný termín realizácie
1.	Rekonštrukcia miestnych komunikácií – II. etapa	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Baďan – zámková dlažba, asfalt	100.000,-	2016 - 2020
2.	Kanalizácia a ČOV	Výstavba kanalizácie v obci Baďan a výstavba kanalizácie a ČOV v časti obce Klastava	950.000,-	2016 – 2019
3.	Osvetlenie obce – alternatívne zdroje	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – zmena využívanej energie	150.000,-	2016 – 2018
4.	Centrálne vykurovanie obecných budov	Vybudovať centrálne vykurovanie všetkých obecných budov	50.000,-	2016 – 2020
5.	Úprava verejných priestranstiev	Úprava a modernizácia obecných parkov a iných priestorov pre verejnosť, okolie románskej rotundy	200.000,-	2016 – 2020
6.	Rekonštrukcia sály kultúrneho domu	Modernizácia sály kultúrneho domu – výstavba dreveného „chóru“ pre zväčšenie priestoru a vybavenie sály (nákup stolov, výmena osvetlenia a pod.)	150.000,-	2016 – 2020
7.	Rekonštrukcia obecných budov	Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice a bývalej pošty v obci Baďan a rekonštrukcia budovy kultúrneho domu a požiarnej zbrojnice v Klastave	500.000,-	2016 – 2020
8.	Rekonštrukcia a obnova ihrísk	Modernizácia a dovybavenie existujúcich ihrísk – viacúčelové ihrisko, detské ihriská	70.000,-	2016 – 2020
9.	Rekonštrukcia autobusovej zastávky	Výmena plechovej autobusovej zastávky za drevenú - Baďan	10.000,-	2018
10.	Podpora SHR pôsobiacich v obci	Agroturistika, predaj z dvora, ubytovanie na súkromí	600.000,-	2016 – 2020
11.	Hasičské múzeum	Zozbieranie zachovaných požiarnych exponátov	50.000,-	2019

12.	Výstavba pece na pečenie chleba a sušiareň ovocia	Výstavba pece na pečenie chleba a sušiareň ovocia – spracovanie regionálnych odrôd ovocia	30.000,-	2017
13.	Výstavba amfiteátra, prenosné pódium	Výstavba amfiteátra v obci Baďan, výstavba prenosného pódia, ktoré sa bude využívať pri podujatiach organizovaných obcou	200.000,-	2017
14.	Výstavba nájomných bytov	Výstavba nájomných bytov v obci Baďan	500.000,-	2018 – 2020
15.	Obnova tradičných krojov + CD, DVD – FS Baďančianka	Vydanie CD FS Baďančianka, obnova tradičných krojov, ako ochrana ľudových tradícií	5.000,-	2016 – 2018
16.	Vybudovanie rybníka	Vybudovanie rybníka v obci Baďan, ako protipovodňové opatrenie, ktoré bude zároveň slúžiť na chov rýb	10.000,-	2017 – 2020
17.	Rozvoj remeselnej výroby	Rozvoj remeselnej výroby z dreva	100.000,-	2016
18.	Výroba biomasy	Výroba biomasy a následná distribúcia	70.000,-	2019
19.	Spracovanie drevnej hmoty	Vybudovanie dielne na spracovanie drevnej hmoty	70.000,-	2020
20.	Poľnohospodárska činnosť a útulok pre psov a mačky	Poľnohospodárska činnosť zameraná na chov pštrosov, oviec, kôz, koní a útulok pre psov a mačky	50.000,-	2020
21.	Rozvoj jazdectva, cyklistiky, spojzdenie mlyna	Jazdectvo a cykloturistika, spojzdenie mlyna	10.000,-	2017
22.	Výstavba lyžiarskeho vleku	Výstavba lyžiarskeho vleku	200.000,-	2019
23.	Výstavba sociálno-zdravotníckeho zariadenia	Výstavba sociálno-zdravotníckeho zariadenia	150.000,-	2020
24.	Bezpečnosť v obci	Vybudovanie kamerového monitorovacieho systému	100.000,-	2017

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR nadväzuje na analytickú časť, táto časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

3.1 Vízia rozvoja územia obce

Pri stanovení vízie rozvoja územia obce bolo nutné prihliadať na ten fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu až 10 rokov. Vízia by mal byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja banskobystrického samosprávneho kraja.

Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú na obdobie do roku 2030. Ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014- 2020, ktoré majú viesť k splneniu vytýčených významných národných cieľov.

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovo-sektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie.

Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto:

„Slovensko ako krajina s vysokou kvalitou života občanov vo všetkých regiónoch. Regionálna politika umožňujúca každému regiónu využívať svoje danosti na prospech svojho trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja, a tým rozvoja Slovenskej republiky ako vysoko vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného štátu, sebavedomého člena Európskej únie.“¹

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 - 2023. Rozvojová vízia samosprávneho kraja:

„Región otvorený príležitostiam, novým možnostiam a s úctou k tradíciám, človeku a prírode...“²

¹ Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, strana 39

² Zdroj: PHSR BBSK 2015-2023, strana 179

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely.

Občianske združenie Zlatá cesta, ktorého členom je aj obec Baďan si stanovilo nasledovnú víziu pre rozvoj regiónu:

„Región Zlatá cesta sa stane atraktívnym, všestranne sa rozvíjajúcim územím, ktoré bude schopné efektívne využívať všetky svoje zdroje pri zachovaní prírodných, kultúrnych a historických hodnôt. Úspešnou realizáciou regionálnych politík, projektov aj na medzinárodnej úrovni, zavedením inovácií, rozšírením spolupráce s využitím súkromných a verejných investícií a tiež rozvinutím vidieckeho cestovného ruchu, dôjde k vyrovnanému a vyváženému rozvoju regiónu, v ktorom budú žiť priateľskí, vzdelaní a pracovití občania s pozitívnym vzťahom k spoločnosti.“

Obec Baďan si pre PHSR 2015-2025 stanovila víziu rozvoja obce nasledovne:

„Obec Baďan ako súčasť Občianskeho združenia Zlatá cesta bude modernou, ekonomicky, sociálne a kultúrne sa rozvíjajúcou obcou, ktorá svojim obyvateľom poskytne kvalitné životné prostredie s dostatkom kultúrneho a športového vyžitia a zároveň vytvorí dostatok možností pre rozvoj pracovných miest a podnikania občanov v poľnohospodárstve, tradičných i nových remeslách a službách v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. Obec sa stane pre svojich obyvateľov miestom na bývanie v ekologicky zdravom prostredí so silným sociálnym, národným, kultúrnym a hospodársko-spoločenským zázemím.“

NAIVNÉ MAPY – VÍZIA

Vízia obce bola tvorená metódou „naivných máp“

Oblasť
Identita prostredia <i>(tradície, regionálne špecifiká, jedinečnosť, originalita, história)</i>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ obnoviť objekty ľudovej architektúry, pec na pečenie chleba, sušiareň ovocia ❖ zriadiť požiarne múzeum
Životné prostredie, hygiena prostredia a technická vybavenosť a ochrana
<ul style="list-style-type: none"> ❖ využiť alternatívne zdroje na osvetlenie obce ❖ vybudovať kanalizáciu a čističky odpadových vôd – Baďan, Klastava ❖ centrálné vykurovanie obecných budov ❖ výroba biomasy
Obraz dediny a krajiny
<ul style="list-style-type: none"> ❖ úprava verejných priestranstiev ❖ rekonštrukcia obecných a cirkevných budov
Voľný čas a rekreácia
<ul style="list-style-type: none"> ❖ vybudovať amfiteáter a zariadiť prenosné pódium ❖ podporovať ubytovanie na súkromí, tiež predaj z dvora ❖ adaptovať obecnú budovu na centrum voľného času ❖ obnova tradičných krojov a nahrávka CD, DVD – FSK Baďančianka ❖ rekonštrukcia sály KD a budovy Požiarnej zbrojnice Klastava ❖ rekonštrukcia a obnova ihrísk ❖ vybudovanie rybníka ❖ jazdectvo a cykloturistika, spojzdenie mlyna ❖ výstavba lyžiarskeho vleku
Obyvateľstvo, bývanie a sociálna infraštruktúra
<ul style="list-style-type: none"> ❖ výstavba nájomných bytov ❖ prestavba KD na Dom seniorov ❖ zriadenie domu sociálnych služieb ❖ rekonštrukcia autobusovej zastávky ❖ rekonštrukcia miestnych komunikácií ❖ výstavba sociálno-zdravotníckeho zariadenia ❖ vybudovanie kamerového monitorovacieho systému
Ekonomika a hospodárenie
<ul style="list-style-type: none"> ❖ podpora predaja z dvora ❖ rozvoj remeselnej výroby z dreva ❖ dielňa na spracovanie drevnej hmoty ❖ poľnohospodárska činnosť zameraná na chov pŕstrosov, oviec, kôz, koní + útulok pre psov a mačky

3.2 Strategický cieľ

Pre naplnenie uvedenej vízie obce, obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2015 – 2025. Jedná sa o tieto oblasti:

1. Hospodárska
2. Sociálna
3. Environmentálna

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár č. S1 - Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
„Obec Baďan ako súčasť Občianskeho združenia Zlatá cesta bude modernou, ekonomicky, sociálne a kultúrne sa rozvíjajúcou obcou, ktorá svojim obyvateľom poskytne kvalitné životné prostredie s dostatkom kultúrneho a športového vyžitia a zároveň vytvorí dostatok možností pre rozvoj pracovných miest a podnikania občanov v poľnohospodárstve, tradičných i nových remeslách a službách v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. Obec sa stane pre svojich obyvateľov miestom na bývanie v ekologicky zdravom prostredí so silným sociálnym, národným, kultúrnym a hospodársko-spoločenským zázemím.“
Strategický cieľ
Zvýšenou podporou drobného podnikania, diverzifikáciou poľnohospodárstva, rozvojom turizmu a spolupráce, zavedením inovácií, znižovaním chudoby, využitím prírodných a kultúrno-historických zdrojov s ohľadom na ochranu životného prostredia dosiahnuť trvaloudržateľný rozvoj obce a ekonomický a hospodársky blahobyť pre všetky generácie.

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. S2 - Plánovací formulár – prioritné oblasti a opatrenia

1. Prioritná oblasť - Hospodárska	2. Prioritná oblasť - Sociálna	3. Prioritná oblasť - Enviromentálna
ciele	ciele	ciele
Zavedením inovácií vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a zvyšovanie konkurencieschopnosti	Zlepšovaním kvality života, podporou sociálnej inklúzie a znižovaním chudoby zabezpečiť blahobyť súčasných i budúcich generácií.	Zvyšovaním spolupráce rôznych subjektov prispieť k podpore a ochrane životného prostredia
Opatrenie 1.1 Infraštruktúra pre podnikateľov Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľov a remeselníkov Opatrenie 1.3 Rozvoj vidieckeho turizmu a služieb	Opatrenie 2.1 Aktivity v oblasti vzdelávania Opatrenie 2.2 Rozvoj sociálnej infraštruktúry Opatrenie 2.3 Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia	Opatrenie 3.1 Podpora ochrany životného prostredia Opatrenie 3.2 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva

<p>Opatrenie 1.4 Zlepšenie miestnej infraštruktúry</p>	<p>verejných priestranstiev a obecných budov</p> <p>Opatrenie 2.4 Podpora voľnočasových a kultúrnych aktivít</p> <p>Opatrenie 2.5 Ochrana, podpora a obnova kultúrneho a historického potenciálu</p> <p>Opatrenie 2.6 Sociálne a komunitné služby</p> <p>Opatrenie 2.7 Zabezpečenie bezpečnosti občanov</p>	<p>Opatrenie 3.3 Znižovanie energetickej náročnosti</p> <p>Opatrenie 3.4 Vodné hospodárstvo</p>
--	---	---

Zdroj: vlastné spracovanie

4 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa: *Zvýšenou podporou drobného podnikania, diverzifikáciou poľnohospodárstva, rozvojom turizmu a spolupráce, zavedením inovácií, znižovaním chudoby, využitím prírodných a kultúrno-historických zdrojov s ohľadom na ochranu životného prostredia dosiahnuť trvaloudržateľný rozvoj obce a ekonomický a hospodársky blahobyť pre všetky generácie.*

Metodika tvorby PHSR udáva nasledovný postup:

- Pracovná skupina špecifikovala opatrenia, navrhla k nim aktivity a stanovila poradie dôležitosti opatrení a aktivít, projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu. (Formulár č. P1 – Tabuľka opatrení, aktivít a projektov podľa oblastí, Formulár č. P2 – Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov).
- Riadiaci tím vypracoval sumárny návrh aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán.
- Riadiaci tím stanovil termíny realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
- Riadiaci tím zabezpečil vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov (Formulár P 3 – Formulár pre prípravu projektu).

4.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám

Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí

PRIORITNÁ OBLASŤ 1 – hospodárska		
Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1 Infraštruktúra pre podnikateľov	1.1.1 rozvoj remeselnej výroby z dreva	Podnikateľské prostredie
	1.1.2 výroba biomasy	Podnikateľské prostredie
	1.1.3 dielňa na spracovanie drevnej hmoty	Podnikateľské prostredie
Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľov a remeselníkov	1.2.1 podpora SHR pôsobiach v obci (agroturistika, predaj z dvora, ubytovanie na súkromí)	Podnikateľské prostredie, cestovný ruch
Opatrenie 1.3 Rozvoj vidieckeho turizmu a služieb	1.3.1 založenie hasičského múzea	Cestovný ruch
	1.3.2 výstavba pece na pečenie chleba a sušiareň ovocia – spracovanie originálnych odrôd ovocia	Cestovný ruch
	1.3.3 poľnohospodárska činnosť zameraná na chov	Cestovný ruch

	pštrosov, oviec, kôz, koní + útulok pre psov a mačky	
	1.3.4 jazdectvo a cykloturistika, spojzdenie mlyna	Cestovný ruch
	1.3.5 výstavba lyžiarskeho vleku	Cestovný ruch
Opatrenie 1.4 Zlepšenie miestnej infraštruktúry	1.4.1 rekonštrukcia miestnych komunikácií	Dopravná infraštruktúra
PRIORITNÁ OBLASŤ 2 – sociálna		
Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 2.1 Aktivity v oblasti vzdelávania		Celoživotné vzdelávanie
Opatrenie 2.2 Rozvoj sociálnej infraštruktúry	2.2.1 modernizácia a dobudovanie detských a viacúčelového ihriska	Podpora športu a pohybových aktivít
	2.2.2 rekonštrukcia autobusovej zastávky	Sociálna infraštruktúra
Opatrenie 2.3 Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev a obecných budov	2.3.1 úprava a modernizácia verejných priestranstiev	Sociálna infraštruktúra
	2.3.2 rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, bývalej pošty v Baďane a rekonštrukcia budovy KD a PZ v Klastave	Sociálna infraštruktúra
	2.3.3 modernizácia sály kultúrneho domu v Baďane	Kultúrne a spoločenské aktivity
Opatrenie 2.4 Podpora voľnočasových a kultúrnych aktivít	2.4.1 Výstavba amfiteátra v obci Baďan a zhotovenie prenosného pódia	Sociálna infraštruktúra
Opatrenie 2.5 Ochrana, podpora a obnova kultúrneho a historického potenciálu	2.5.1 obnova tradičných krojov a vydanie CD FSK Baďančianka	Kultúrne a spoločenské aktivity
Opatrenie 2.6 Sociálne a komunitné služby	2.6.1 výstavba nájomných bytov	Sociálna starostlivosť
	2.6.2 výstavba sociálno- zdravotníckeho zariadenia	Sociálna starostlivosť

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie bezpečnosti občanov	2.7.1 vybudovanie kamerového monitorovacieho systému	Sociálna infraštruktúra
PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – environmentálna		
Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 3.1 Podpora ochrany životného prostredia	3.1.1 výstavba kanalizácie a ČOV	Environmentálna infraštruktúra
Opatrenie 3.2 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva		Ochrana prírody a krajiny
Opatrenie 3.3 Znižovanie energetickej náročnosti	3.3.1 vybudovať centrálnu vykurovanie obecných budov	Ochrana životného prostredia
	3.3.2 rekonštrukcia verejného osvetlenia	
Opatrenie 3.4 Vodné hospodárstvo	3.4.1 vybudovanie rybníka	Ochrana prírody a krajiny

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu - práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska,
- ukazovatele výsledku - okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu - dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020 a 2025.

Formulár č. P2 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/rok	
			2015	2020	2025
Prioritná oblasť 1 - Hospodárska					
Opatrenie/aktivita 1.1 infraštruktúra pre podnikateľov					
Výsledok	Zriadenie dielní	Počet vybudovaných	0	1 + 1 + 1	1 + 1 + 1

výstupu dopadu	na remeselnú výrobu z dreva, výrobu biomasy, spracovanie drevnej hmoty	zariadení			
Opatrenie/aktivita 1.2 podpora podnikateľov a remeselníkov					
Výsledok výstupu dopadu	Agroturistika	Počet nových zariadení	0	1	1
Výsledok výstupu dopadu	Predaj z dvora	Počet nových predajcov	0	3	5
Výsledok výstupu dopadu	Ubytovanie na súkromí	Počet nových poskytovateľov	0	2	3
Opatrenie/aktivita 1.3 rozvoj vidieckeho turizmu a služieb					
Výsledok výstupu dopadu	založenie hasičského múzea (zozbieranie nových exponátov)	Počet nových exponátov	0	20	50
Výsledok výstupu dopadu	Výstavba lyžiarskeho vleku a útulku pre psov a mačky a sociálno-zdravotníckeho zariadenia	Počet vybudovaných zariadení	0	1 + 1	1 + 1
Výsledok výstupu dopadu	Výstavba pece a sušiarne	Počet vybudovaných zariadení	0	1 + 1	1 + 1
Výsledok výstupu dopadu	Chov pŕstrosov, oviec, kôz, koní	Počet zvierat	0	10	20
Výsledok výstupu dopadu	Jazdectvo, cykloturistika	Počet objektov, trás	0	1 + 1	1 + 1
Výsledok výstupu dopadu	Spojzadnenie mlyna	Počet objektov	0	1	1
Opatrenie/aktivita 1.4 zlepšenie miestnej infraštruktúry					
Výsledok výstupu dopadu	rekonštrukcia miestnych komunikácií	Počet metrov zrekonštruovaných komunikácií	0	1000	1500

Prioritná oblasť 2 - sociálna					
Opatrenie/aktivita 2.2 rozvoj sociálnej infraštruktúry					
Výsledok výstupu dopadu	modernizácia a dobudovanie detských a viacúčelového ihriska	Počet modernizačných inovatívnych prvkov	0	2	3
Výsledok výstupu dopadu	rekonštrukcia autobusovej zastávky	Počet zrekonštruovaných zastávok	0	1	1
Opatrenie/aktivita 2.3 budovanie, rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev a obecných budov					
Výsledok výstupu dopadu	úprava a modernizácia verejných priestranstiev	Počet inovatívnych prvkov v rekonštruovaných priestoroch	0	2	3
Výsledok výstupu dopadu	rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, bývalej pošty Baďan a KD a PZ v Klastave	Počet zrekonštruovaných budov	0	3	3
Výsledok výstupu dopadu	modernizácia sály kultúrneho domu v Baďane	Počet modernizačných inovatívnych prvkov	0	2	3
Opatrenie/aktivita 2.4 podpora voľnočasových a kultúrnych aktivít					
Výsledok výstupu dopadu	Vybudovanie amfiteátra a prenosného pódia	Počet vybudovaných zariadení	0	1 + 1	1 + 1
Opatrenie/aktivita 2.5 ochrana, podpora a obnova kultúrneho a historického potenciálu					
Výsledok výstupu dopadu	Obnova tradičných krojov	Množstvo obnovených krojov	0	15	25
Výsledok výstupu dopadu	Vydanie CD Fsk Baďančianka	Množstvo vydaných nosičov	0	500	500
Opatrenie/aktivita 2.6 sociálne a komunitné služby					
Výsledok výstupu dopadu	výstavba nájomných bytov	Počet nových bytov odovzdaných do užívania	0	6	12
Výsledok	Výstavba	Počet	0	1	1

výstupu dopadu	sociálno-zdravotníckeho zariadenia	vybudovaných zariadení			
Opatrenie/aktivita 2.7 zabezpečenie bezpečnosti občanov					
Výsledok výstupu dopadu	vybudovanie kamerového monitorovacieho systému	Počet kamier v priestoroch obce	0	9	9
Prioritná oblasť 3 - environmentálna					
Opatrenie/aktivita 3.1 podpora ochrany životného prostredia					
Výsledok výstupu dopadu	výstavba kanalizácie a ČOV	Počet metrov kanalizácie, počet vybudovaných ČOV, počet napojených domácností	0	2.164 m kanalizácie 1 ČOV 50 napojených domácností	2.250 m kanalizácie 2 ČOV 50 napojených domácností
Opatrenie/aktivita 3.3 znižovanie energetickej náročnosti					
Výsledok výstupu dopadu	vybudovať centrálnu vykurovanie obecných budov	Počet budov vykurovaných centrálnou Úspora energie	0	2	3
Výsledok výstupu dopadu	rekonštrukcia verejného osvetlenia	Počet zrekonštruovaných svetelných bodov	0	51	51
Opatrenie/aktivita 3.4 vodné hospodárstvo					
Výsledok výstupu dopadu	vybudovanie rybníka	Počet objektov	0	1	1

Zdroj: vlastné spracovanie

Každý pripravovaný projekt na realizáciu bude podrobne rozpísaný v tabuľke formulára č. P3, ktorého ukážka nasleduje.

Formulár č. P3 – tabuľka pre prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 2.3.3	
Názov projektu	Modernizácia sály kultúrneho domu v Baďane
Garant	Obec Baďan
Kontaktná osoba garanta	RNDr. Ľubica Kuková, starostka
Partneri garanta (spolupráca s)	FSK Baďančanka, DHZO Baďan
Začatie a ukončenie projektu	Január 2016 – December 2016
Stav projektu pred realizáciou	Miestnosť v zlom technickom stave, zastarané vybavenie, nedostatok miesta pre návštevníkov
Cieľ projektu	Modernizácia vybavenia a navýšenie kapacity miest pre návštevníkov kultúrnych podujatí

Výstupy	Zvýšenie priestorovej kapacity sály, modernizácia zariadenia						
Užívatelia	Občania a návštevníci podujatí						
Indikátory monitoringu	Počet modernizačných inovatívnych prvkov						
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky							
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín (mesiac/rok)		
Prerokovanie projektového zámeru	Obecné zastupiteľstvo				03/2015		
Príprava projektovej dokumentácie	Starosta				04/2015		
Vydanie stavebného povolenia	Starosta				06/2015		
Spracovanie žiadosti o NFP	Externý manažment				08/2015		
Výber dodávateľa, podpis zmluvy	Obecné zastupiteľstvo, starosta				10/2015		
Realizácia projektu	Starosta				01/2016 – 08/2016		
Kolaudácia	Starosta				01/2017		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	ŠR	VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2015	5 000	0	0	0	5 000	0
Realizácia projektu	2016	145 000	116 000	29 000	0	0	0
SPOLU		150 000	116 000	29 000	0	5 000	0

Zdroj: vlastné spracovanie

5 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce s formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- východiská,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR, (Formulár č. 4)
- akčný plán na roky 2016-2020 s výhľadom do roku 2025, (Formulár č. R6)

5.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii

Obecný úrad má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni. Pri realizácii PHSR vystupujú ako partneri obyvatelia obce, ktorí boli prizvaní a zúčastnili sa verejných stretnutí, kde definovali svoje požiadavky, spolupracovali pri definovaní silných a slabých stránok svojej obce. Následne aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce. V rámci prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol distribuovaný obcou do domácností. Vzhľadom na nízku návratnosť a malú výpovednú hodnotu, pristúpila obec k verejným stretnutiam s občanmi/podnikateľmi a záujmovými skupinami. Rovnako tak poslanci a zamestnanci OcÚ boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu.

5.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR

Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky poslancov, OcÚ, partnerov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Obecné zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie projektov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nespádajú do právomocí a kompetencií obecného zastupiteľstva. Starosta sa spolupodieľal na príprave dokumentu, riadil proces realizácie,

podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (radiace orgány príslušných operačných programov, dodávateľa, kontrolné skupiny projektov a i.).

Inštitucionálnu a administratívnu stránku zabezpečuje obecný úrad. Vzhľadom na personálne poddimenzovanie obecnej samosprávy, bude obecný úrad (v prípade nutnosti a zváženia možnosti) spolupracovať s externými konzultačnými spoločnosťami.

5.3 Stručný popis komunikačnej stratégie

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci povinnej i nep povinnej činnosti informovania a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov. Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec webová stránka, ďalej informačná tabuľa, rozhlas a noviny. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PHSR.

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrolór, vychádzajúc z definície jeho funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

5.4 Systém monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú uvedené vo Formulári č.P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ, resp. monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS alebo podobnom. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jednať sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný vo Formulári č.4.

Formulár č. 4 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2025		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2018	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHSR	2017	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov
		Pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2025	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov

Zdroj: vlastné spracovanie

Formuláre č. R 6 – Akčný plán na roky 2016 - 2025

Akčný plán pre oblasť 1 - Hospodárska oblasť			
Projekt	Predpokladaný termín	Zodpovedný	Finančný zdroj
1.1.1 Rozvoj remeselnej výroby z dreva	2016	V.O.S. spol. s r.o. Zvolen	PRV
1.1.2 Výroba biomasy	2019	V.O.S. spol. s r.o. Zvolen	PRV
1.1.3 Dielňa na spracovanie drevnej hmoty	2020	V.O.S. spol. s r.o. Zvolen	PRV
1.2.1 Podpora SHR pôsobiacich v obci (agroturistika, predaj z dvora, ubytovanie na súkromí)	2016 -2020	OcÚ	PRV
1.3.1 Založenie hasičského múzea	2019	OcÚ, DHZ	PRV
1.3.2 Výstavba pece na pečenie chleba a sušiareň ovocia – spracovanie originálnych odrôd ovocia	2017	OcÚ	PRV, POD

1.3.3 Poľnohospodárska činnosť zameraná na chov pŕstrosov, oviec, kôz, koní + útulok pre psov a mačky	2020	V.O.S. spol. s r.o. Zvolen	PRV
1.3.4 Jazdectvo a cykloturistika, spojzsdnenie mlyna	2017	V.O.S. spol. s r.o. Zvolen	PRV
1.3.5 Výstavba lyžiarskeho vleku	2019	V.O.S. spol. s r.o. Zvolen	PRV
1.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016-2020	OcÚ	PRV, IROP

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre oblasť 2 - Sociálna oblasť			
Projekt	Predpokladaný termín	Zodpovedný	Finančný zdroj
2.2.1 Modernizácia a dobudovanie detských a viacúčelového ihriska	2016 - 2020	OcÚ	PRV
2.2.2 Rekonštrukcia autobusovej zastávky	2018	OcÚ	PRV
2.3.1 Úprava a modernizácia verejných priestranstiev	2016 - 2020	OcÚ	PRV
2.3.2 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, bývalej pošty v Baďane a rekonštrukcia budovy KD a PZ v Klastave	2016 - 2020	OcÚ	PRV, IROP
2.3.3 Modernizácia sály kultúrneho domu v Baďane	2016 - 2020	OcÚ	PRV, IROP, VÚC
2.4.1 Výstavba amfiteátra v obci Baďan a zhotovenie prenosného pódia	2017	OcÚ	PRV
2.5.1 Obnova tradičných krojov a vydanie CD FSK Baďančianka	2016 - 2018	OcÚ	PRV, MK SR
2.6.1 Výstavba nájomných bytov	2018 - 2020	OcÚ	PRV, IROP
2.6.2 Výstavba sociálno-zdravotníckeho zariadenia	2020	V.O.S. spol. s r.o. Zvolen	PRV, IROP
2.7.1 Vybudovanie kamerového monitorovacieho systému	2017	OcÚ	PRV, IROP

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre oblasť 3 - Enviromentálna oblasť			
Projekt	Predpokladaný termín	Zodpovedný	Finančný zdroj
3.1.1 Výstavba kanalizácie a ČOV	2016 - 2019	OcÚ	PRV, MŽP SR
3.3.1 Vybudovať centrálnu vykurovanie obecných budov	2016 - 2020	OcÚ	PRV, IROP
3.3.2 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2016-2018	OcÚ	PRV, IROP, MH SR
3.4.1 Vybudovanie rybníka	2017 - 2020	OcÚ	PRV

Zdroj: vlastné spracovanie

6 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,

Postupovalo sa podľa metodiky, a to nasledovne:

- Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme indikatívneho finančného plánu PHSR (Formulár č. F 5 - Indikatívny rozpočet – sumarizácia).
- Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine a s partnermi.
- Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov.
- Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčného plánu.

6.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na tri kategórie:

Obecné zdroje

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce.

Dotácie

- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC),
- finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2014-2020)

Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

6.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa opiera o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC a súkromné zdroje. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bolo stanovené kvalifikovaným odhadom, prieskumom a taktiež sa vychádzalo z existujúcich výkazov

výmerov/rozpočtov projektantov. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár č. F 3 - Model viaczdrojového financovania

projekt	Celkové náklady v €	Obecné zdroje v €	Dotácie v €	Iné zdroje v €
1.1.1 rozvoj remeselnej výroby z dreva	100 000,00	0	95 000,00	5 000,00
1.1.2 výroba biomasy	70 000,00	0	66 500,00	3 500,00
1.1.3 dielňa na spracovanie drevnej hmoty	70 000,00	0	66 500,00	3 500,00
1.2.1 podpora SHR pôsobiacich v obci (agroturistika, predaj z dvora, ubytovanie na súkromí)	600 000,00	30 000,00	570 000,00	0
1.3.1 založenie hasičského múzea	50 000,00	2 500,00	47 500,00	0
1.3.2 výstavba pece na pečenie chleba a sušiareň ovocia – spracovanie originálnych odrôd ovocia	30 000,00	1 500,00	28 500,00	0
1.3.3 poľnohospodárka činnosť zameraná na chov pŕstrosov, oviec, kôz, koní + útulok pre psov a mačky	50 000,00	0	47 500,00	2 500,00
1.3.4 jazdectvo a cykloturistika, spojzndenie mlyna	10 000,00	0	9 500,00	500,00
1.3.5 výstavba lyžiarskeho vleku	200 000,00	0	190 000,00	10 000,00
1.4.1 rekonštrukcia miestnych komunikácií	100 000,00	5 000,00	95 000,00	0
2.2.1 modernizácia a dobudovanie detských a viacúčelového ihriska	70 000,00	3 500,00	66 500,00	0
2.2.2 rekonštrukcia autobusovej zastávky	10 000,00	500,00	9 500,00	0
2.3.1 úprava a modernizácia verejných priestranstiev	200 000,00	10 000,00	190 000,00	0
2.3.2 rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, bývalej pošty v Baďane a rekonštrukcia budovy kultúrneho domu a požiarnej zbrojnice v Klastave	500 000,00	25 000,00	475 000,00	0
2.3.3 modernizácia sály kultúrneho domu v Baďane	150 000,00	7 500,00	142 500,00	0

2.4.1 Výstavba amfiteátra v obci Baďan a zhotovenie prenosného pódia	200 000,00	10 000,00	190 000,00	0
2.5.1 obnova tradičných krojov a vydanie CD FSK Baďančianka	5 000,00	250,00	4 750,00	0
2.6.1 výstavba nájomných bytov	500 000,00	25 000,00	475 000,00	0
2.6.2 výstavba sociálno-zdravotníckeho zariadenia	150 000,00	0	142 500,00	7 500,00
2.7.1 vybudovanie kamerového monitorovacieho systému	100 000,00	5 000,00	95 000,00	0
3.1.1 výstavba kanalizácie a ČOV	950 000,00	47 500,00	902 500,00	0
3.3.1 vybudovať centrálnu vykurovanie obecných budov	50 000,00	2 500,00	47 500,00	0
3.3.2 rekonštrukcia verejného osvetlenia	150 000,00	7 500,00	142 500,00	0
3.4.1 vybudovanie rybníka	10 000,00	500,00	9 500,00	0

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet (v EUR) – sumarizácia

Oblasť/rok	2016	2017	2018	2019	2020	spolu
Hospodárska oblasť	270.000	160.000	120.000	440.000	290.000	1.280.000
Sociálna oblasť	186.000	485.500	395.500	334.000	484.000	1.885.000
Environmen-tálna oblasť	297.500	300.000	300.000	250.000	12.500	1.160.000
spolu	753.500	945.500	815.500	1.024.000	786.500	4.325.000

Zdroj: vlastné spracovanie

6.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce. Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty MAS a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania. Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov

a prioritných osí EŠIF). Do kategórie 4 a 5 spadajú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez stavebného povolenia či ukončeného procesu VO).

Formulár F2 - Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov (upravený pre potreby obce)

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok	2.6.1; 3.1.1; 3.3.1
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty MAS Splnená jedna z podmienok	1.2.1; 1.3.2; 1.4.1; 2.2.1; 2.2.2; 2.3.1; 2.3.2; 2.3.3; 2.4.1; 3.3.2
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; 1.3.3; 1.3.4; 2.7.1
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	1.3.1; 1.3.5; 2.5.1; 2.6.2; 3.4.1
5	Najnižšia	Ostatné	

Zdroj: vlastné spracovanie

7 ZÁVEREČNÁ ČASŤ

Formulár č. Z 1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<p>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baďan na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025.</p> <p>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza. Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).</p>
Spracovanie	<p>Spracovanie: spracovanie PHSR vykonala obec bezplatne v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá koordinovala proces tvorby PHSR a zabezpečila dodržiavanie metodických postupov.</p> <p>Autorský kolektív: RNDr. Ľubica Kuková Janka Bačíková Jozef Bajnok Ing. Ľubica Kollárová Miroslava Líšková Mgr. Drahomíra Prieberová Gabriela Teliarová Ing. Dušan Vajda</p> <p>Obdobie spracovania – máj 2015 – december 2015</p>
Prerokovanie	<p>Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada)</p> <p>Verejné pripomienkovanie: 30.11.2015 – 15.12.2015</p> <p>Posudzovanie SEA</p>
Schválenie	<p>Obecné zastupiteľstvo v Baďane schvaľuje PHSR obce Baďan na roky 2015-2020 s výhľadom do roku 2025, dňa 15.12.2015, uznesením č. 8/2015.</p>

Zdroj: vlastné spracovanie